



1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/42/2015.

Iktatószám: Vj/42-48/2015.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya u. 6., elsősorban eljáró ügyvéd: dr. H.-B. Z.) által képviselt **K&H Biztosító Zrt.** (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a K&H Biztosító Zrt. megtevesztette a fogyasztókat, amikor 2012. június 7-től 2016. március 31-ig úgy tette elérhetővé online utasbiztosítási díjkalkulátorán, illetve úgy hirdette az online köthető utasbiztosítását az alapárhoz képest 10%-os kedvezménnyel (ide nem értve a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve a 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. közötti időszakokat), hogy az alapárat valójában nem is alkalmazta.

A jogsértés megállapítása mellett az eljáró versenytanács 9.000.000 Ft (azaz kilencmillió forint) bírságot szab ki a K&H Biztosító Zrt.-vel szemben, amely összeget a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles megfizetni a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács megszünteti a versenyfelügyeleti eljárást a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között alkalmazott „10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén” állítás tekintetében.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a K&H Biztosító Zrt. online utasbiztosítási díjkalkulátorán akként kínálta kedvezményesen utasbiztosítási termékét, hogy egyidejűleg az utasbiztosítás nem kedvezményes biztosítási díját és az elérhető kedvezmény mértékét is feltüntette, noha a K&H Biztosító Zrt. a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.
2. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a K&H Biztosító Zrt. egyéb egyes kereskedelmi kommunikációs eszközein feltünteti, hogy utasbiztosítási termékét 10%-os online kedvezmény mellett értékesíti, ugyanakkor a K&H Biztosító Zrt. a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.
3. A K&H Biztosító Zrt. e magatartásával a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat, ezért a Gazdasági Versenyhivatal 2015. május 26-án versenyfelügyeleti eljárást indított a biztosító ellen.
4. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjedt az eljárás alá vont vállalkozás utasbiztosítási terméke népszerűsítésére 2014. január 1-től alkalmazott kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára.
5. A Gazdasági Versenyhivatal Vj/42-11/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette a 2012. június 7. és 2013. december 31. közötti időszakra is.
6. A Gazdasági Versenyhivatal Vj/42-22/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette annak vizsgálatára is, hogy a K&H Biztosító Zrt. egyéb egyes kereskedelmi kommunikációs eszközein feltünteti, hogy utasbiztosítási termékét 10%-os MasterCard/Maestro kedvezmény („10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén”) mellett értékesíti, ugyanakkor a K&H Biztosító Zrt. a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.

II.

Az eljárás alá vont

7. A K&H Biztosító Zrt.-t (a továbbiakban: Biztosító vagy eljárás alá vont) 1992-ben alapították. A Biztosító az élet- és a nem-életbiztosítások széles palettáját kínálja lakossági és vállalkozói ügyfelei részére saját helyi képviselői hálózatán, illetve a K&H Bank fióki tanácsadói hálózatán keresztül.
8. A Biztosító 100%-os tulajdonosa a KBC Insurance N.V., amely a KBC Csoport tagja.
9. A Biztosító részesedése a nem-élet biztosítási piacon 5,79%, amely a Biztosító álláspontja szerint arányait tekintve megfelelhet az utasbiztosítás piacán elért piaci részesedésének.
10. Az eljárás alá vont bruttó biztosítási díjainak összege - a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 24. §-a (3)

bekezdésére tekintettel – az eljárás alá vont vállalkozás 2014. évi éves jelentése alapján 31.534.000.000 Ft volt¹.

III.

Az érintett termék

K&H biztosítárs utasbiztosítás

11. A jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett termék a K&H biztosítárs utasbiztosítás. A termék kapcsán a Biztosító hangsúlyozta,² hogy a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 3. § (1) bekezdés 9. pontja szerint biztosítási terméknek a meghatározott biztosítási kockázatokra vagy kockázatsoportokra kidolgozott feltétel- és teljesítési rendszer minősül.
12. A Biztosító előadása szerint³ a terméket 2009. március 2-től értékesíti, 2011. február 11. óta online értékesítési csatornán keresztül (online csomagként).
13. A Biztosító nyilatkozata szerint⁴ a vizsgált időszakban az online díjkalkulátoron értékesített utasbiztosítás esetében alapvetően kétféle kedvezményt alkalmazott: egyrészt az ún. online kedvezményt (10% kedvezmény az utasbiztosítás díjából minden interneten utasbiztosítást kötő ügyfél részére), másrészt kupon kedvezmény (10% kedvezmény az utasbiztosítás díjából – az online kedvezményen túl – a korábbi szerződéskötés, kalkuláció vagy egyéb promócióban való részvétel alapján kedvezmény kuponban részesülő ügyfél részére).
14. 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között úgy juthatott kedvezményhez az ügyfél, ha MasterCard / Maestro kártyával fizetett a biztosításért.
15. A vizsgálat az ügyindítás napjáig tárta fel a kereskedelmi gyakorlatot és a releváns egyéb adatokat is.⁵ Erre való tekintettel a vizsgált időszakon belül az alábbi módon alakult az ügyfélszám az érintett termék esetében:⁶

Szerződéskötés időpontja	Szerződők száma	A biztosítás díja (Ft)	A Biztosító honlapján megkötött szerződések	
			szerződők száma	biztosítás díja (Ft)
2012.06.07.-2013.12.31.	[...] ⁷	[...]	[...]	[...]
2014.01.01.-2014.06.05.	[...]	[...]	[...]	[...]
2014.06.06.-2014.09.25.	[...]	[...]	[...]	[...]
2014.09.26.-2015.05.25.	[...]	[...]	[...]	[...]
Összesen:	[...]	[...]	[...]	[...]

¹ Vj/42-4/2015. számon iktatott irat 8. számú melléklete.

² Vj/42-4/2015. számon iktatott irat 3. pontja tartalmazza.

³ Vj/42-4/2015. számú irat 4. pontja tartalmazza.

⁴ Vj/42-17/2015. számú irat II.10. pontja tartalmazza.

⁵ Vj/42-4/2015. számú irat 13. pontja tartalmazza.

⁶ Az egyes adatok megadásakor az eljárás alá vont a következő megfontolásokkal élt: a díjbevételt nem generáló szerződéseket nem tekintette érvényesen létrejöttnek; kizárólag a vizsgált időszakban megkötött szerződéseket vette figyelembe, nem a vizsgált időszakon belüli időpontra vonatkozó szerződéseket; az azonos fogyasztó által kötött több utasbiztosítást egy utasbiztosításként vette figyelembe; az egy fő által több fő javára kötött utasbiztosítást egy utasbiztosításként vette figyelembe; minden szerződő felet fogyasztóként vett figyelembe.

⁷ Az eljárás alá vont üzleti titka. Az üzleti titokként kezelt adatokat, nyilatkozatokat a Vj/42-46/2015. számú, nem betekinhető határozat tartalmazza.

16. A Biztosító úgy nyilatkozott,⁸ hogy nyilvántartása szerint 2012. június 7. és 2015. május 26. között összesen [...] – különböző jellegű és tárgyú – fogyasztói panasz érkezett az utasbiztosítással összefüggésben a Biztosítóhoz; [...].

Az eljárás alá vont díjképzése

17. Az eljárás alá vont előadta,⁹ hogy: „az online utasbiztosításokat csak a weboldalunkon online módon lehet megkötni, ezen utasbiztosítások megkötésekor mindig alkalmazzuk az online kedvezményt, online kedvezmény nélkül ezen utasbiztosításokat soha nem értékesítettük.” A Biztosító díjképzése kapcsán előadta, hogy a belső szabályozásának megfelelően, a termék díját és az online kedvezmény mértékét a következőképpen számította.¹⁰

18. [...].

19. [...].

20. [...].

21. A díjrátákat és egyes egyéb jellemzőket a következő táblázatbeli (banki, illetve online csatornán elérhető alapsomagokra vonatkozó) példa ismerteti:

[...]

22. A fenti táblázat

[...]

23. A táblázatban [...].

24. A következő táblázat is a bankfióki utasbiztosítás és az online utasbiztosítás különbségeit ismerteti.¹¹ A táblázatban kiemelve jelölte a Biztosító azokat a fedezeteket, amelyek mindkét biztosítási csomagban megegyeznek, az egyéb nem jelölt fedezetek eltérnek egymástól az alábbiak szerint:

	Bankfióki utasbiztosítás	Online Általános Utasbiztosítás
	Alapsomag E2A	Alapsomag WAA
Napi biztosítási díj	430 Ft	287 Ft
Sürgősségi egészségügyi költségek baleset esetén	75 000 USD	35 000 USD
Sürgősségi egészségügyi költségek betegség esetén	50 000 USD	25 000 USD
Sürgősségi egészségügyi költségek betegszállítás	limit nélkül	limit nélkül
Hiperbár kamrai kezelés	-	-
Betegséggel/balesettel kapcsolatos egyéb költség	250 USD	100 USD
Fogászati kezelés	300 USD	200 USD
Szemüveg pótlása	150 USD	100 USD
Egészségügyi hazaszállítás	limit nélkül	limit nélkül
Egészségügyi segítségnyújtás	limit nélkül	limit nélkül
Holttest hazaszállítása	limit nélkül	limit nélkül
Baleseti halál	3 000 000 Ft	1 500 000 Ft
Légikatasztrófa miatt halál	további 3 000 000 Ft	-
Baleseti rokkantság	6 000 000 Ft	3 000 000 Ft
Leégés biztosítás	-	-
Hóbiztosítás	-	-
Beteglátogatás – szállás költsége max. 7 éjszakára (éj)	80 USD	50 USD
Beteglátogatás – egy oda és visszaút költsége	limit nélkül	limit nélkül

⁸ Vj/42-17/2015. számú irat III.1. pontja tartalmazza.

⁹ Vj/42-10/2015. számú irattal átemelt adatszolgáltatás 7. pontja

¹⁰ Vj/42-4/2015. számú irat 15. pontja tartalmazza.

¹¹ Vj/42-10/2015. számú feljegyzés

Tartózkodás meghosszabbítása	80 USD	50 USD
Tartózkodás meghosszabbítása együttutazónak	80 USD	50 USD
Idő előtti hazautazás	limit nélkül	limit nélkül
Természeti katasztrófa miatti hazautazás	limit nélkül	limit nélkül
Utazási késedelem 4 órán túl	40 000 Ft	-
Kézpénz segély közvetítés	2 000 USD	-
Telefonköltség - EU	100 USD	-
Telefonköltség – EU-n kívül	200 USD	-
Gyermek hazaszállítása	limit nélkül	limit nélkül
Gépkocsi hazaszállítása	75 000 Ft	-
Sérült gépjármű biztosított utasának hazaszállítása	150 000 Ft	-
Biztosított felkutatása, mentése	1 000 000 Ft	-
Tolmácsszolgálat	100 000 Ft	-
Poggyászbiztosítás	200 000 Ft	100 000 Ft
Tárgyankénti limit	65 000 Ft	30 000 Ft
Fordítás költsége	5 000 Ft	5 000 Ft
Úti okmányok pótlása (poggyászbiztosítás összegén belül)	30 000 Ft	15 000 Ft
Poggyászkésés 10 óra után	40 000 Ft	20 000 Ft
Jogvédelem	6 000 USD, ebből	-
Jogvédelem - óvadék	6 000 USD	-
Jogvédelem – ügyvédi díj	3 000 USD	-
Kártérítési igénynek érvényesítésével kapcsolatos költségek	3 000 USD	-
Személyi felelősségbiztosítás baleset esetén	2 000 USD	1 000 USD
Szállodai, kemping felelősségbiztosítás	-	-
Helyettes munkatárs kiutazása	limit nélkül	limit nélkül
Síbérlet	40 000 Ft	-

25. A Biztosító az alábbi táblázatban szemléltette az online általános utasbiztosítás emelt csomagjának és a banki utasbiztosítás alapsomagjának összehasonlítását. Sötétítéssel emelte ki a fedezeteltéréseket:

	Bankfióki utasbiztosítás	Online Általános Utasbiztosítás
	Alapsomag E2A	Emelt csomag WAK
Napi biztosítási díj	430 Ft	411 Ft
Sürgősségi egészségügyi költségek baleset esetén	75 000 USD	35 000 USD
Sürgősségi egészségügyi költségek betegség esetén	50 000 USD	50 000 USD
Sürgősségi egészségügyi költségek betegszállítás	limit nélkül	limit nélkül
Hiperbár kamrai kezelés	-	-
Betegséggel/balesettel kapcsolatos egyéb költség	250 USD	250 USD
Fogászati kezelés	300 USD	300 USD
Szemüveg pótlása	150 USD	150 USD
Egészségügyi hazaszállítás	limit nélkül	limit nélkül
Egészségügyi segítségnyújtás	limit nélkül	limit nélkül
Holttest hazaszállítása	limit nélkül	limit nélkül
Baleseti halál	3 000 000 Ft	3 000 000 Ft
Légikatasztrófa miatt halál	további 3 000 000 Ft	-
Baleseti rokkantság	6 000 000 Ft	6 000 000 Ft
Leégés biztosítás	-	-
Hóbiztosítás	-	-
Beteglátogatás – szállás költsége max. 7 éjszakára (éj)	80 USD	80 USD
Beteglátogatás – egy oda és visszaút költsége	limit nélkül	limit nélkül
Tartózkodás meghosszabbítása	80 USD	80 USD
Tartózkodás meghosszabbítása együttutazónak	80 USD	80 USD
Idő előtti hazautazás	limit nélkül	limit nélkül
Természeti katasztrófa miatti hazautazás	limit nélkül	limit nélkül
Utazási késedelem 4 órán túl	40 000 Ft	40 000 Ft
Kézpénz segély közvetítés	2 000 USD	2 000 USD

Telefonköltség - EU	100 USD	100 USD
Telefonköltség – EU-n kívül	200 USD	200 USD
Gyermek hazaszállítása	limit nélkül	limit nélkül
Gépkocsi hazaszállítása	75 000 Ft	75 000 Ft
Sérült gépjármű biztosított utasának hazaszállítása	150 000 Ft	150 000 Ft
Biztosított felkutatása, mentése	1 000 000 Ft	-
Tolmácsszolgálat	100 000 Ft	100 000 Ft
Poggyászbiztosítás	200 000 Ft	170 000 Ft
Tárgyankénti limit	65 000 Ft	50 000 Ft
Fordítás költsége	5 000 Ft	5 000 Ft
Úti okmányok pótlása (poggyászbiztosítás összegén belül)	30 000 Ft	30 000 Ft
Poggyászkésés 10 óra után	40 000 Ft	40 000 Ft
Jogvédelem	6 000 USD, ebből	6 000 USD, ebből
Jogvédelem - óvadék	6 000 USD	6 000 USD
Jogvédelem – ügyvédi díj	3 000 USD	3 000 USD
Kártérítési igényének érvényesítésével kapcsolatos költségek	3 000 USD	3 000 USD
Személyi felelősségbiztosítás baleset esetén	2 000 USD	2 000 USD
Szállodai, kemping felelősségbiztosítás	-	-
Helyettes munkatárs kiutazása	limit nélkül	limit nélkül
Síberlet	40 000 Ft	-

Az érintett piac

26. Releváns piacnak minősül a természetes személy ügyfeleknek kínált biztosításoknak,¹² azon belül az utasbiztosítási termékeknek a piaca.

27. Az eljárás alá vont előadása szerint¹³ utasbiztosítást több biztosító kínál, a piaci szereplők az utasbiztosítási termékeket többféle csomagban értékesítik. Az utasbiztosítási termék csomagjai általában a fedezetek csoportjai szerint kerülnek meghatározásra. Az utasbiztosítási fedezetek köre nagyon széles, az egészségügyi ellátásokon, baleseti jellegű térítéseken felül kiterjedhetnek dologi károk fedezetére vagy akár jogvédelmi segítségnyújtásra is. Az utasbiztosítás piacán elsősorban a klasszikus értékesítési csatornák érvényesülnek (üzletben történő értékesítés), de az online értékesítés folyamatosan növekvő hányadot képvisel az értékesítésben. Az utasbiztosítást nyújtó biztosítók honlapjain szinte minden esetben megtalálható online díjkalkulátor, amin keresztül lehetőség van a kínált utasbiztosítás online megkötésére.

¹² A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 2012. június 7. és 2014. március 14. között hatályos 536. § (1) és (2) bekezdése szerint „biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát. A biztosítási esemény lehet különösen:

- a) a szerződésben megállapított károsító esemény;
- b) halál bekövetkezése, meghatározott életkor elérése;
- c) testi sérülést, rokkantságot, egészségkárosodást vagy halált okozó baleset.”

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2014. március 15. óta hatályos 6:439. § (1) és (2) bekezdése szerint biztosítási szerződés alapján a biztosító köteles a szerződésben meghatározott kockázatra fedezetet nyújtani, és a kockázatviselés kezdetét követően bekövetkező biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződésben meghatározott szolgáltatást teljesíteni; a biztosítóval szerződő fél díj fizetésére köteles. A biztosító szolgáltatása a biztosított kárának a szerződésben meghatározott módon és mértékben történő megtérítésében, a biztosított részére nyújtott más szolgáltatás teljesítésében (a továbbiakban: kárbiztosítás) vagy a szerződésben meghatározott összeg megfizetésében (a továbbiakban: összegbiztosítás) áll.

A Ptk. 6:440. § szerint biztosítási szerződést az köthet, aki valamely vagyoni vagy személyhez fűződő jogviszony alapján a biztosítási esemény elkerülésében; életkor elérésére, születésre vagy házasságkötésre szóló életbiztosítás esetén a biztosítási esemény bekövetkezésében érdekelt, vagy aki a szerződést az érdekelt személy javára köti meg. Az e rendelkezés ellenére kötött kárbiztosítási és csoportos összegbiztosítási szerződés semmis.

¹³ Vj/42-4/2015. számon iktatott irat 3. pontja tartalmazza.

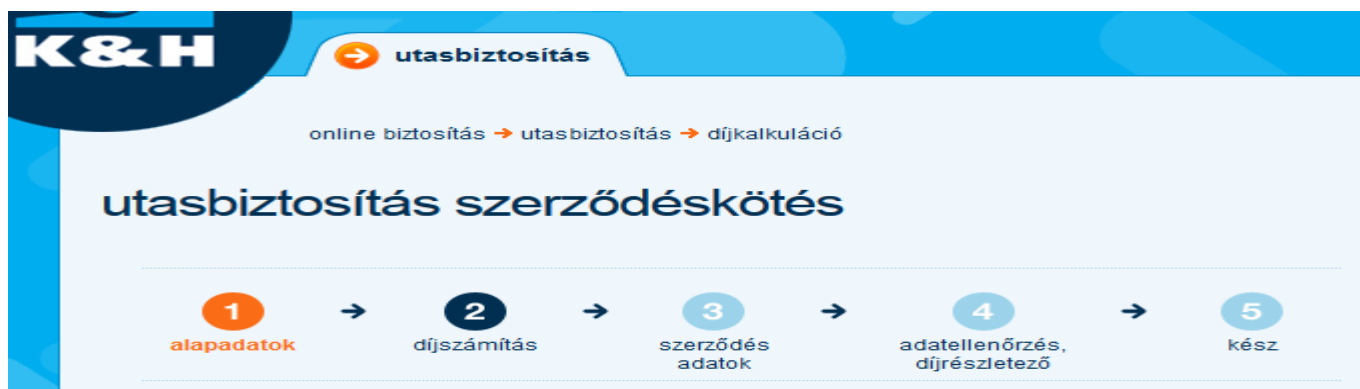
IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

28. A jelen versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont 2012. június 7-től alkalmazott, utasbiztosításokkal kapcsolatos teljes kereskedelmi gyakorlatára kiterjed. A vizsgálat részletesen a 2012. június 7. és 2015. május 26. közötti időszak vonatkozó kereskedelmi gyakorlatot tárta fel.
29. A Biztosító 2012. június 7-től (2016. március 31-ig)¹⁴ alkalmazott olyan megjelenítést, ahol áthúzva tünteti fel a teljes biztosítási díjat, de feltünteti a kedvezmény mértékét és a kedvezményes díjat is. Az eljáró versenytanács megállapítása szerint a jelenlegi gyakorlat¹⁵ is ez a díjkalkulátor alapján. A vizsgálat által feltárt időszak alatt 2014. június 6. és 2014. szeptember 25. között az online fizetés 10%-os kedvezményéhez csak akkor juthatott az ügyfél, ha MasterCard/Maestro kártyával fizetett a biztosításért. Az utóbbi feltétel a reklámokban és a díjkalkulátoron is megjelent.
30. Az eljárás alá vont Vj/42-29/2015. számú nyilatkozata szerint a vizsgálat által feltárt, 2015. május 26-ig tartó időszakot követően is csak egy alkalommal módosította az érintett kereskedelmi gyakorlatát és a díjkalkulátorát, amikor 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között ismét a MasterCard/Maestro kártyával való fizetéssel volt elérhető a 10%-os kedvezmény. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a nem ezen kártyákkal fizetők nem részesültek kedvezményben.
31. Az eljárás alá vont – bár általánosságban úgy nyilatkozott,¹⁶ hogy pontos arányokat technikai okokból nem tud bemutatni – az eljáró versenytanács felhívására a Vj/42-40/2015. számú iratban becsatolt olyan szerződéseket, ahol a fogyasztók a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve a 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. közötti időszakokban nem kedvezményesnek hirdetett (azaz a MasterCard/Maestro kártyával fizetőknél magasabb) díjat fizettek.
32. A feltárt teljes kereskedelmi kommunikáció megjelenési és költségadatait a Vj/42-23/2014. számú vizsgálati jelentés III. számú melléklete, a kereskedelmi kommunikáció teljes tartalmát az V. számú melléklete tartalmazza.
33. A következőkben csak a jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából releváns kereskedelmi gyakorlatok (ezen belül is a díjkalkulátor, valamint az egyéb reklámok) kerülnek ismertetésre. Az eljáró versenytanács azon reklámeszközöket tekinti relevánsnak a jelen ügyben, ahol a 10%-os online kedvezményre vonatkozó utalás megjelent (ide nem értve a MasterCard/Maestro kártyás kedvezményt).

Díjkalkulátor

34. A biztosítási szerződés online megkötése az alábbi lépésekből áll:



¹⁴ Vj/42-43/2015. számú

¹⁵ Vj/42-28/2015. számú irat

¹⁶ Vj/42-43/2015. számú jegyzőkönyv

35. Az érintett termék díjkalkulátora az eljárás alá vont online szolgáltatást közvetítő honlapján (<https://www.khdirektbiztositas.hu/online-biztositas/>) érhető el, több oldalon is kiemelten megjelenítve a linket:

utasbiztosítás kalkulátor

36. A fenti ablakra kattintva a https://www.khdirektbiztositas.hu/UTAS_biztositas_kalkulator/#KALKULATOR felületre látogató fogyasztó az utasbiztosítás típusa, utazás időtartama, utasok száma, utazás módja („alapadatok”) kitöltése után jut el a díjkalkulációhoz („díjszámítás”), ahol az eljárás alá vont táblázatos formában feltüntetett többek között a következőket:

- „csomag neve”
- „biztosítási díj” (a Ft-ban kifejezett díj összege áthúzva)
- „online kedvezmény10%” (lásd a lenti példát)
- „kupon kedvezmény10%”
- 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között az előző két kedvezmény helyett: „MasterCard/Maestro kedvezmény10%”,
- „kedvezményes díj”.

a díjszámítás eredménye:

[vissza](#)

biztosítási csomag kiválasztása			tipp!
csomag neve	általános utasbiztosítás alap csomag	általános utasbiztosítás emelt csomag	általános utasbiztosítás ideál csomag
biztosítási díj	1.720 forint	2.465 forint	3.660 forint
online kedvezmény 10%	170 forint	245 forint	365 forint
kedvezményes díj	1 550 forint	2 220 forint	3 295 forint
védjük adatait Hogyan?	ezt választom »	ezt választom »	ezt választom »

37. Az oldal alján elhelyezett linkről a fogyasztó átjut a K&H biztostárs utasbiztosítás szolgáltatási táblázathoz, valamint az általános feltételeket magába foglaló dokumentumhoz. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint 2012. június 7. és 2015. május 26. napja között [...] darab kalkuláció történt a díjkalkulátoron keresztül. Az online díjkalkulátor egyes változatait a Vj/42-23/2014. számú vizsgálati jelentés VI. számú melléklete tartalmazza.

Egyéb kereskedelmi kommunikációk

38. Az alábbi hirdetésekben jelen meg a vizsgálat által feltárt időszakban a 10%-os online kedvezményre történő utalás mint vizsgált állítás:

Kommunikációs eszköz	A kommunikáció tartalma
2012. III. negyedév	
e-DM levél (OMD-n keresztül)	10% online kedvezményt nyújtunk, így napi 260 forinttól köthet biztosítást
2012. IV. negyedév és 2013. I. negyedév	
e-DM levél (OMD-n keresztül)	K&H sibi biztosítások 10% online kedvezmény minden utasbiztosításra
2012. IV. negyedév	
online banner kh_utasbiztositas_300x250_osz.swf	Bármi megtörténhet K&H utasbiztosítások

SWF fájl	10% online kedvezmény
online banner kh_utasbiztositas_300x250_tel.swf SWF fájl	K&H sÍbiztosítás 10% online kedvezménnyel
2013. I. negyedév	
kalkulátor SWF fájl	K&H sÍbiztosítás 10% online kedvezménnyel beépített hóbiztosítással
2013. II. negyedév	
origo utas 120 karakter	K&H utasbiztosítások: 10% online kedvezmény, napi 260 Ft-tól leégésbiztosítással. Köss online és indulj akár azonnal!
origo utas offer box 40 + 60 karakter	K&H utasbiztosítás online 10% kedvezmény
origo utas offer box 40 + 60 karakter	Köss online 10% kedvezménnyel és indulj akár azonnal!
2013. III. negyedév	
SLKupon_Hírlevél_KH	K&H utasbiztosítás 10% online kedvezménnyel már napi 260 forinttól. Köss biztosítást, fizess MasterCard/Maestro bankkártyával és nyerd! Beváltható: Országos ajánlat -10%
kalkulátor SWF fájl	K&H utasbiztosítások 10% online kedvezmény
Startlap kupon	K&H tengerparti utasbiztosítás <u>rövid leírás:</u> 10% online kedvezménnyel már napi 260 Forinttól. Köss utasbiztosítást, fizess MasterCard/Maestro bankkártyával és nyerd! <u>részletes leírás:</u> Köss K&H tengerparti nyaralás utasbiztosítást 10% online kedvezménnyel már napi 260 forinttól, beépített leégésbiztosítással, választható gépjármű segítségnyújtás biztosítással. Köss bármilyen K&H utasbiztosítást a www.khdirektbiztositas.hu oldalon, fizess MasterCard/Maestro bankkártyával 2013.06.10 és 2013.09.30 között és nyerd meg az Apple iPad minit! Startlap.hu , Startlap Kupon doboz szöveges megjelenés K&H utasbiztosítás -10% online Startlap.hu , Startlap Kupon doboz képes megjelenés Utasbiztosítás online -10%, napi 258 forinttól. Most iPad minit is nyerhetsz! <u>Startlap Kupon hírlevél:</u> K&H utasbiztosítás 10% online kedvezménnyel már napi 260 forinttól. Köss biztosítást, fizess MasterCard/Maestro bankkártyával és nyerd!
2013. IV. negyedév	
e-DM levél (OMD-n keresztül)	K&H sÍbiztosítások -10% online kedvezmény minden utasbiztosításra - további 10% kedvezmény csoportos utazásra és családoknak
e-DM levél (Kirowskin keresztül)	K&H sÍbiztosítások 10% online kedvezmény minden utasbiztosításra
PPC ad / Google online bannerek	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerd utalványt! Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerd utalványt! Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerd utalványt! Utasbiztosítás akció!

	www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj utalványt!
	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj utalványt!
	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj utalványt!
	Utasbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta 10% kedvezmény + nyeremény Hervis utalvány online kötésre!
2014. I. negyedév - tél	
e-DM levél ¹⁷	K&H sfbiztosítások <ul style="list-style-type: none"> 10% online kedvezmény minden utasbiztosításra
Startlap kupon – nyeremény játékos megjelenés	Köss K&H sfbiztosítást 10% online kedvezménnyel már napi 277 forinttól és nyerd meg a 3 db Hervis utalvány egyikét!
PPC utas adcopy / Google online bannerek	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Nyarlásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Utasbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10% online + nyeremény!
	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10% online + nyeremény!
	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10% online + nyeremény!
	Nyarlásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10% online + nyeremény!
	Köss online és nyerj!

¹⁷ 1_kh_hírlevél_ akossági_2013-12-kiro_layout

<p>www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!</p>
<p>Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Biztosítás 544 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás 544 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Biztosítás 277 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10% online + nyeremény!</p>
<p>Utasbiztosítás 277 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta tengeri vitorlázáshoz -10% online + nyeremény!</p>
<p>Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas</p>

Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10% online + nyeremény!
Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10% online + nyeremény!
Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10% online + nyeremény!
Nyaralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10% online + nyeremény!
Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10% online + nyeremény!
Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás 260 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta tengerparti nyaraláshoz -10 % online + nyeremény!
Új utásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Új utásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Biztosítás tengeren túlra www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Biztosítás 556 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás 556 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas

naponta tengeren túli utazáshoz -10 % online + nyeremény!			
2014. IV. negyedév – 2015. I. negyedév - tél			
e-DM	K&H sfbiztosítások <ul style="list-style-type: none"> 10% online kedvezmény minden utasbiztosításra 		
textlinkek Startlap kupon - nyereményjátékos megjelenés	Köss K&H sfbiztosítást 10% online kedvezménnyel, beépített hóbiztosítással, már napi 277 forinttól és nyerd meg a Hervis utalványok egyikét! K&H sfbiztosítás nyereménnyel!		
textlinkek Startlap kupon - kuponos megjelenés	Köss K&H sfbiztosítást 10% online kedvezménnyel, beépített hóbiztosítással, 10% extra kuponkedvezménnyel.		
sima DS PPC szöveg- ek / Google online banner- ek	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!
	Utasbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utasbiztosítást és nyerj!	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Utasbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Biztosítás 544 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Utasbiztosítás 544 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Veszélyes sporthoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Új utasbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyerj utasbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!
	Nyáralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Biztosítás 277 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online + nyeremény!

Utásbiztosítás 277 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta tengeri vitorlázáshoz. -10 % online + nyeremény!	Új utásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyaralásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Biztosítás 260 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Utásbiztosítás 260 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta tengerparti nyaraláshoz. -10 % online + nyeremény!	Új utásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Utásbiztosítás 258 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Új utásbiztosítás akció! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Nyerj utásbiztosítással! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Biztosítás tengeren túlra www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!
Biztosítás 556 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Köss online és nyerj! www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online + nyeremény!	Utásbiztosítás 556 Ft-tól www.khdirektbiztositas.hu/utas naponta tengeren túli utazáshoz. -10 % online + nyeremény!

2014. - offline

K&H_utasbiztositas_PELSOCZY_néző: NÉB2	K&H utásbiztosítások 10% kedvezménnyel kötheti meg az online elérhető K&H biztosárs utásbiztosításokat a www.khdirektbiztositas.hu oldalon!
--	--

2015. II. negyedév

PPC adcopy / Google online bannerek	Új K&H utásbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utásbiztosítást és utazz nyugodtan!	Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utásbiztosítást és utazz nyugodtan!	Utásbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utásbiztosítást és utazz nyugodtan!
	Biztosítás utazáshoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utásbiztosítást és utazz nyugodtan!	Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Most köss 10% kedvezménnyel online utásbiztosítást és utazz nyugodtan!	Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Kiegészítő utásbiztosítás autóra vagy motorra csak napi 266 Ft
	Új K&H utásbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utásbiztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	Utásbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utásbiztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	Utásbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utásbiztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!

<p>Biztosítás városnézéshez? www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Városnézéshez utasbiztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!</p>	<p>Új K&H utasbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Extrém sporthoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 544 Ft-tól!</p>
<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Extrém sporthoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Utasbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Extrém sporthoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás raftinghoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Extrém sporthoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 544 Ft-tól!</p>
<p>Biztosítás 544 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Extrém sporthoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Új K&H síbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Síeléshez biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Síbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Síeléshez biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>
<p>Síbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Síeléshez biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás síeléshez? www.khdirektbiztositas.hu/utas Síeléshez biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás 277 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Síeléshez biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>
<p>Új snowboard biztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Snowboard biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Snowboard biztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Snowboard biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Snowboard biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>
<p>Biztosítás snowboardhoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Snowboard biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás 277 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Snowboard biztosítás -10% online, hóbiztosítással napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Új K&H utasbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 277 Ft-tól!</p>
<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Utasbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás vitorlázáshoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 277 Ft-tól!</p>
<p>Biztosítás 277 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Vitorlázáshoz utasbiztosítás -10 % online, már napi 277 Ft-tól!</p>	<p>Új K&H búvárbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Búvárbiztosítás -10% online, 40 méterig már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Búvárbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Búvárbiztosítás -10% online, 40 méterig már napi 544 Ft-tól!</p>
<p>Búvárbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Búvárbiztosítás -10% online 40 méterig már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás búvárkodáshoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Búvárbiztosítás -10% online, 40 méterig már napi 544 Ft-tól!</p>	<p>Biztosítás 544 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Búvárbiztosítás -10% online, 40 méterig már napi 544 Ft-tól!</p>
<p>Új K&H utasbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online, már napi 260 Ft-tól!</p>	<p>Utasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online, már napi 260 Ft-tól!</p>	<p>Utasbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online, már napi 260 Ft-tól!</p>
<p>Biztosítás tengerpartra? www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás</p>	<p>Biztosítás 260 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengerparti nyaraláshoz biztosítás -10 % online, már napi 260 Ft-tól!</p>	<p>Új K&H utasbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!</p>

	-10 % online, már napi 260 Ft-tól!		
Útasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	Útasbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	Biztosítás ösztöndíjhoz? www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	
Biztosítás 258 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Hosszú külföldi úthoz biztosítás -10 % online, már napi 258 Ft-tól!	Új K&H utasbiztosítás www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online, már napi 556 Ft-tól!	Útasbiztosítás -10% www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online, már napi 556 Ft-tól!	
Útasbiztosítást keresel? www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online, már napi 556 Ft-tól!	Biztosítás tengeren túlra www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online, már napi 556 Ft-tól!	Biztosítás 556 Ft/naptól www.khdirektbiztositas.hu/utas Tengeren túli úthoz biztosítás -10 % online, már napi 556 Ft-tól!	

39. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy figyelemmel van arra a tényre is, hogy az online reklámeszközök esetében a <https://www.khdirektbiztositas.hu/online-biztositas/utasbiztositas/utasbiztositas.html> felület, majd azon a díjkalkulátor egy-egy kattintással elérhető. Szükséges azt is megjegyezni, hogy a felületen sehol sem található meg az az információ, hogy az áthúzott alapár ténylegesen mit is jelent, illetve nincs közvetlenül elérhető nem online szerződésekre vonatkozó díjtáblázat sem.

40. A Biztosító úgy nyilatkozott¹⁸, hogy a vizsgálattal érintett utasbiztosítási termék népszerűsítésére használt kereskedelmi kommunikáció tartalmán a vizsgált időszakon belül (2016. március 31. előtt) alapvetően a téli és a nyári utazási szezonok, valamint a kínált kedvezmény szerint módosított. A díjkalkulátoron a vizsgált időszakban az alábbiak szerint módosított:

- 2012. június 7. és 2013. december 31. között nem módosított,¹⁹
- 2014. január 1-től 2014. június 5-ig külön sorokban került megjelenítésre a teljes biztosítási díj áthúzva, az online kedvezmény mértéke és a kedvezményes díj,²⁰
- 2014. június 6-tól 2014. szeptember 25-ig, valamint 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között²¹ külön sorokban került megjelenítésre a teljes biztosítási díj áthúzva, az opcionálisan igénybe vehető MasterCard kedvezmény mértéke és a kedvezményes díj,²²
- 2014. szeptember 26-tól az ügyindítás napjáig külön sorokban került megjelenítésre a teljes biztosítási díj áthúzva, az online kedvezmény mértéke és a kedvezményes díj,²³
- 2015. május 26-tól sem módosított.²⁴

41. A Biztosító nyilatkozott, hogy a PPC adcopy mappák szöveges tartalma a Google online bannereknek,²⁵ a 2014 Q4 - 2015 Q1 tél mappában szereplő print anyag²⁶ a sajtóhirdetéseknél feleltethető meg.

¹⁸ Vj/42-4/2015. számú irat 11. pontja és Vj/42-17/2015. számú irat II. 5. pontja tartalmazza.

¹⁹ Vj/42-17/2015. számú irat II. 6. pontja tartalmazza.

²⁰ Vj/42-4/2015. számú irat 5. számú melléklete tartalmazza.

²¹ Vj/42-29/2015. számú irat

²² Vj/42-5/2015. számú irat 5. számú melléklete tartalmazza.

²³ Vj/42-6/2015. számú irat 5. számú melléklete tartalmazza.

²⁴ Vj/42-29/2015. számú irat

42. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott a Vj/42-40/2015. számú irat Vj/42-44/2015. számú irattal való pontosítása során az eljáró versenytanács külön végzésben (Vj/42-33/2015. számú irat) feltett kérdésére (az egyes eszközökre vetített adatokat is részletesen megadva), hogy a 38. pontbeli kereskedelmi gyakorlat költsége az alábbi volt:

[...]

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az eljárás alá vont álláspontja a vizsgálati szakban

43. A Biztosító nyilatkozatában előadta²⁷, hogy a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának 73.1. számú elvi jelentőségű döntése alapján az eljárás alá vontak védekezéshez való jogának gyakorlása tekintetében elsődleges szerepet az előzetes álláspontban foglaltak töltenek be.

44. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá, hogy a Kúria LB Kft.VI.37.232/2011/13. számú ítéletében hangsúlyozta, hogy a Tptv. 73. § (1) bekezdése alapján megküldött előzetes álláspont tartalmazza a hatóság által megállapított tényállást, az azt alátámasztó bizonyítékokat, a tényállás értékelését, a döntéshez szükséges és a hatóság által relevánsnak ítélt szempontokat, következtetéseket, értékeléseket, azaz a hatóság álláspontját. Erre tekintettel az eljárás alá vont vállalkozás jogi álláspontját és érdemi védekezését az előzetes álláspont ismeretében tudja kifejteni, de ettől függetlenül bemutatta, hogy a Biztosító milyen módszerrel állapította meg a vizsgálattal érintett utasbiztosítási csomag díját és a kedvezményt.

45. Az eljárás alá vont ugyanakkor vizsgálói kérdésre előadta²⁸, hogy [...].

46. A Biztosító nyilatkozatában előadta²⁹, hogy [...].

47. [...].

Az eljárás alá vont álláspontja a versenytanácsi szakban

48. Az eljáró versenytanács Vj/42-31/2015. számú előzetes álláspontjára az eljárás alá vont az alábbiakat adta elő a Vj/42-41/2015. számú iratban, illetve a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson (Vj/42-43/2015. számú jegyzőkönyv).

49. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy ugyan a Versenytanács korábban több ügyben is értékelt olyan magatartásokat, ahol ténylegesen nem alkalmazott vagy nem a jellemző árakhoz képesti kedvezményeket tüntetett fel a vállalkozás, azonban megállapítható, hogy az ezekben az ügyekben kialakult szempontrendszer és jogi értékelést teljesen eltérő tényállásra vonatkozóan alakította ki a Versenytanács, amely körülmény viszont kihat magára a jogi értékelésre is, hiszen ezek a tényállási körülmények közvetlenül befolyásolják azt, hogy hogyan születik meg a fogyasztói döntés, illetve azt hogyan befolyásolja vagy befolyásolhatja a kereskedelmi gyakorlat.

50. A korábbi, hivatkozott döntésekben olyan korlátozott, rövid időtartamú akciókra vonatkozott az egyébként rendkívül hangsúlyos kereskedelmi kommunikáció, amelyek az adott termékek, illetve iparág vagy vállalkozás tekintetében a fogyasztók és a fogyasztói ügyleti döntések szempontjából önmagukban meghatározóak, döntőek. Ebben a körben az eljárás alá vont hivatkozott azon

²⁵ Vj/42-17/2015. számú irat 1. pontja tartalmazza.

²⁶ Vj/42-17/2015. számú irat 2. pontja tartalmazza.

²⁷ Vj/42-4/2015. számú irat 17. pontja tartalmazza.

²⁸ Vj/42-4/2015. számú irat 16. pontja tartalmazza.

²⁹ Vj/42-10/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/210-4/2015. számú irat tartalmazza.

megállapításokra, hogy a „Gazdasági Versenyhivatal által korábban lefolytatott eljárásokból ... ismert, hogy

- az áruház-, illetve üzletláncok által rendszeresen (általában hetente, kéthetente változó kínálattal) megtartott akciók a forgalom fő meghatározói,
- az akciók kialakításának célja elsősorban a fogyasztók előnyös vásárlás iránti igényének a kielégítése, de egyéb célok is megfogalmazódnak (pl. választék bemutatása, forgalom ösztönzése árban vagy méretben, ösztönzés kipróbálásra, új termék kiemelése, az image javítása az „alacsony árak/érték a pénzért” területén, új vásárlók megnyerése),
- az akció kapcsán reklámozott termékek a vállalati forgalom tetemes részét teszik ki, s a forgalmi növekedés akcióváltáskor jelentős”.³⁰

51. Az eljárás alá vont szerint tehát ezekben az ügyekben elismerten önmagában már az ilyen típusú kereskedelmi kommunikáció alkalmas volt az ügyleti döntés érdemi befolyásolására, hiszen ezek a típusú kommunikációk, reklámkampányok az adott piac/vállalkozás tekintetében a domináns reklámeszközök, mivel önmagában már az ilyen típusú reklámmal elérhető az ügyleti döntés befolyásolása: az, hogy a fogyasztó az adott időszakban bemenjen az üzletbe.

52. A cél ezen hivatkozott ügyekben elismerten nem (csak) a hirdetett termék értékesítése, hanem a fogyasztó „becsalogatása”, hogy ott más termékeket is megvásároljon. Továbbá, mivel ezek az akciók tipikusan időben korlátozottak voltak (általában 1-2 hét), valamint üzletben történő vásárlásra vonatkoztak, a fogyasztó ügyleti döntését abból a szempontból befolyásolták, hogy az adott vállalkozás termékét azonnal vásárolja meg a fogyasztó, mivel később nem áll rendelkezésre a kedvezmény, és a fogyasztónak egyébként sem volt lehetősége az adott vásárlási szituációban a versengő termékek vizsgálatára, árak és egyéb feltételek összehasonlítására. A korábbi joggyakorlatban kifogásolt magatartások kifejezetten arra motiválták a fogyasztókat (és az adott termékek tekintetében ez egyébként sem volt elvárható vagy ésszerű), hogy ne nézzenek utána az adott terméknek.

53. A Gazdasági Versenyhivatal az utasbiztosítások online értékesítésével kapcsolatban viszont nem vizsgált hasonló magatartást, és az eljárás alá vont álláspontja szerint az értékesítési folyamat jellemzőire tekintettel a korábbi joggyakorlat nem alkalmazható mechanikusan az online utasbiztosítások, valamint a jelen ügyben vizsgált kommunikáció tekintetében, ugyanis

- nincs azonnali döntésre készítés, siettetés, nincs becsalogatás, illetve nem is impulzív a vásárlás,
- ellenben van egy konkrét mérce, van összehasonlításra lehetőség, a fogyasztó utána tud nézni, lehet tájékozott döntést hozni.

54. Az eljárás alá vont az online utasbiztosítás tekintetében az ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamat kapcsán kiemelte, hogy a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 2/2015. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közlemény (a továbbiakban: Bírságközlemény) 32. pontjára (és a 23. lábjegyzet leírására) tekintettel az utasbiztosítás, különösen az online elérhető utasbiztosítás, keresési termék. Az utasbiztosítás nem minősül impulzus terméknek sem, mivel a fogyasztók az utazást általában jó előre megtervezik, és az utazás megtervezési folyamatának részét képezi az utasbiztosítással kapcsolatos ügyleti döntések meghozatala.

³⁰ Vj-133/2008. számú ügyben hozott határozat 7. pontja, és ugyanez jelenik meg a Vj-162/2008. számú ügyben is: „A piaci szereplők a fogyasztókat jellemzően az általuk szervezett akciókhoz kapcsolódó heti/egyéb időszakonkénti reklámújságjaik, illetve hosszabb időtartamra szóló katalógusok mint kommunikációs eszközök révén igyekeznek elérni” (5. pont); Vj/059-112/2010. számú ügyben hozott határozat 10. és 14-17. pontok

55. Az eljárás alá vont szerint ezért az utazáshoz online úton biztosítást kereső ésszerűen eljáró fogyasztó számára az „*ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamat*”-ba beletartozik több biztosító, esetleg összehasonlító oldalaknak a felkeresése. Mivel online biztosításról van szó, a fogyasztónak számos – online, könnyen elérhető – információforrás állt a rendelkezésére a Biztosító utasbiztosításának az értékelésére, illetve annak – fedezetek és díjak szempontjából történő – összehasonlítására más biztosítók utasbiztosítási termékeivel.
56. A biztosítók többsége üzemeltet online díjkalkulátort, ami kifejezetten megkönnyíti a fogyasztó számára az egyes utasbiztosítások összehasonlítását. Egy ilyen tájékoztatósi folyamatban a 10%-os kedvezmény feltüntetése önmagában képtelen arra, hogy a fogyasztói döntést befolyásolja, mivel nem (csak) a kedvezmény, hanem maga a fizetendő ár, valamint az ahhoz kapcsolódó fedezet leírása hasonlítható össze. Ésszerűen eljáró fogyasztó nem az alapján vásárol egy utasbiztosítást, hogy arra 10% kedvezmény vonatkozik, hanem összehasonlítja a fedezetet és az árakat. Ez online környezetben semmilyen többletköltséggel nem jár.
57. Az eljárás alá vont szerint a Biztosító nem alkalmazott olyan kommunikációt, amely a gyors, megdöntetlen döntéshozatalt sugalmazta, a keresés ellen motiválta volna a fogyasztókat. A kedvezmény körülményei és a kommunikáció tartalma nem akadályozta a fogyasztókat abban, és nem is utalt arra, hogy a fogyasztóknak az „*ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamat*”-ot meg kellene spórolnia, és azonnal vagy záros határidőn belül kellene ügyleti döntést hoznia a termék megvásárlásáról. A kommunikáció csak annyit tartalmazott, hogy ha az ügyfél a Biztosító díjkalkulátorán keresztül köt utasbiztosítást, azt 10%-kal alacsonyabb áron, az ott konkrétan meghatározott összegért teheti meg.
58. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy a kedvezmény mértékét sem tartja olyannak, amely képes lenne különösen előnyös vásárlás látszatát kelteni és önmagában befolyásolni a fogyasztó ügyleti döntését. Az eleve viszonylag alacsony árú termék tekintetében a 10% konkrét összege is relatíve alacsony. A Biztosító nem használt túlzó kifejezéseket, mint például az egyik hivatkozott ügyben: „*az árendemény rendkívüli, jelentős, rendkívül jelentős, igen jelentős, kivételes, (szinte) hihetetlen, drasztikus, legdrasztikusabb, óriási, szokatlan, szélsőséges, szélsőségesen nagy stb.*”, ahol a mérték is lényegesen nagyobb (50-70%) - ami az eljárás alá vont szerint nyilván sokkal inkább alkalmas a fogyasztói döntések (tiszteletlen) befolyásolására.
59. Az eljárás alá vont szerint a vizsgált magatartás önmagában nem alkalmas arra, hogy olyan fogyasztót vegyen rá utasbiztosítási szerződés megkötésére, aki egyébiránt ilyen biztosítást nem kötött volna. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a vizsgált magatartás elsősorban a díjkalkulátor útján megvalósított gyakorlatra (áthúzva feltüntetett nem kedvezményes ár) vonatkozik. Ezt a kereskedelmi kommunikációt azonban a fogyasztó kizárólag akkor észlelhette, ha már meghozta ügyleti döntését az utasbiztosítási szerződés kötésére, vagy legalábbis a Biztosító termékének kalkulációjára vonatkozóan. Ekkor viszont a fogyasztó szükségképpen megismerte magát a fizetendő árat is, amit - és nem a kedvezményt - már össze tudott hasonlítani más termékekkel, és ez alapján tudott döntést hozni. Az eljárás alá vont utalt az Fttv. miniszteri indokolásának 6. §-ához tartozó részletes indoklására, miszerint pedig „*[a] megtévesztés akkor minősül tisztességtelennek, ha ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti vagy készítheti, amelyet egyébként nem hozott volna meg.*”
60. Az eljárás alá vont nem értett egyet az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának azon következtetésével sem, hogy a „*fogyasztó tévesen ítélt meg - a versenytársi ajánlatokhoz képest is - az eljárás alá vont online módon elérhető (köthető, fizetendő) utasbiztosításának az árát*”. Az eljárás alá vont szerint ugyanis az „*ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamat*” során az ésszerűen eljáró fogyasztó az ugyanazon felületen megjelenő kedvezmény és fizetendő ár közül nem a kedvezmény, hanem a fizetendő ár (valamint a fedezet) alapján hozza meg ügyleti döntését - ebben a tekintetben pedig a tájékoztatás valós volt.

61. Az eljárás alá vont szerint a Biztosító vizsgált kereskedelmi gyakorlata mindössze arra irányult, hogy felhívja a fogyasztó figyelmét arra, hogy a Biztosító kedvezményt ad ügyfeleinek. Ez az állítás valós volt, a Biztosító ténylegesen 10%-kal alacsonyabb díjat kért az online felületen kötött utasbiztosításokért, mint amennyiért azt a fedezetek díjának összegeként értékesítette volna. Az eljárás alá vont szerint így a viszonyítási pontul szolgáló ár nem tekinthető „fiktív”-nek, a Biztosító fedezete alapján ez lett volna az ár. Bár a bankfiókokban más fedezetek alapján kalkulált csomagot értékesítettek, azonban a csomag összeállítása során ugyanazon fedezeti listát és hozzá tartozó díjakat alkalmazta a Biztosító. Azonos fedezeti tartalom esetén tehát a 10% kedvezmény megállapítható lenne. Az eljárás alá vont azt is megjegyezte, hogy az eljáró versenytanács sem vitatta, hogy az utasbiztosítási termék valóban alacsonyabb áron volt elérhető, mint a Biztosító díjképzése szerint adott fedezetre jutó díjösszeg.
62. Az eljárás alá vont szerint azonban a fentiekől függetlenül a díjképzésnek megfelelő ár ténylegesen is érvényesült. A MasterCard/Maestro kampány időszaka alatt a Biztosító ugyanis valóban alkalmazta a nem kedvezményes biztosítási díjat. Az eljárás alá vont szerint ugyan az eljáró versenytanács a MasterCard/Maestro kampány tekintetében az eljárás megszüntetését tervezte, illetve a 2015. évi kampány előtt már lezárni tervezte a vizsgált időszakot,³¹ ez önmagában nem zárja ki, hogy az eljáró versenytanács a MasterCard/Maestro kampány során alkalmazott árakat figyelembe vegye az utasbiztosítási termék ártörténetének vizsgálata keretében. Különös tekintettel arra, hogy a Biztosító az utasbiztosítási termékek jelentős részét a MasterCard/Maestro kampány időszaka alatt értékesítette, amikor a fogyasztók számára elérhető volt a nem kedvezményes biztosítási díj is, az alábbiak szerint:

	2014.			
	Szerződések száma (db)	Arány (%)	Díjbevétel (Ft)	Arány (%)
MasterCard/Maestro kampány időszaka	[...]	[...]	[...]	[...]
MasterCard/Maestro kampányon kívüli időszak	[...]	[...]	[...]	[...]
Összesen	[...]	[...]	[...]	[...]

63. Az eljárás alá vont a fenti táblázat kapcsán hangsúlyozta, hogy [...].
64. Minderre tekintettel az eljárás alá vont nem tartja megalapozottnak az eljáró versenytanács azon következtetését, hogy a Biztosító megsértette volna az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
65. Az eljárás alá vont hangsúlyozta továbbá, hogy a Bírságközlemény 19. pontjának megfelelően a Biztosító által megjelölt előállítási és terjesztési költségek nem vehetők teljes mértékben figyelembe bírság kiindulási összegeként, mivel a 38. pontban meghatározott hirdetések többsége további, nem

³¹ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy nem erről volt szó az előzetes álláspontban. Ugyan a vizsgálat valóban csak a versenyfelügyeleti eljárás indításáig tárta fel a kereskedelmi gyakorlatot részleteiben, azonban pl. maga a díjkalkulátor az eljárás alá vont által elismerten is csak 2016. március végén változott meg, ezért az előzetes álláspont is alábbi megállapításokat tette (a magatartás jogsértő voltának ideje körében releváns módon):

- 28. pont: A jelen versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont 2012. június 7-től alkalmazott, utasbiztosításokkal kapcsolatos teljes kereskedelmi gyakorlatára kiterjed. A vizsgálat részletesen a 2012. június 7. és 2015. május 26. közötti időszak vonatkozó kereskedelmi gyakorlatot tárta fel.
- 106. pont: Tekintettel a kereskedelmi gyakorlat állandó jellegére, az eljáró versenytanács nem találta elkerülhetetlennek az eljárás alá vont által is elismerten folyamatban levő, nem módosított kereskedelmi gyakorlat egyes elemeinek pontos feltárását, azonban a korrekciós tényezők körében is figyelemmel lehet ezen tényre is.
- 111. pont: A jelen ügyben a prevenciók céljában az eljáró versenytanács figyelemmel lehet arra, hogy az eljárás alá vont kifogásolt gyakorlata a vizsgálat által feltárt időszakot követően is hosszabb ideje tart, illetve hogy a díjkalkulátornak nincs önállóan elhatárolható, érdemi költsége.

jogsértő, jelentős tartalommal bír. Az eljárás alá vont benyújtott egy részletes, reklámeszközökre lebontott kimutatást a nem jogsértő, általa jelentősnek tartott tartalmakról.

66. A táblázat értelmében a 38. pont szerinti egyes reklámeszközökön a következő jelentős, egyéb tartalmak jelentek meg: leégés biztosítás, azonnali biztosítási védelem, gyerek/család/csoport kedvezmények, Samsung tablet nyereményjáték, Hervis utalvány nyereményjáték, hóbiztosítás, kuponkedvezmény, beépített hóbiztosítás, MasterCard/Maestro nyereményjáték, gépjármű segítségnyújtás, Apple iPad mini nyereményjáték.
67. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá, hogy a 38. pont szerinti kommunikációs eszközök terjesztési és előállítási költségei alapján a vizsgált kereskedelmi gyakorlat csekély súlyúnak tekinthető és az érintett fogyasztói kör nem minősül sérülékenynek, kiszolgáltatottnak vagy a jogsértő üzenetre különösen érzékenynek.
68. Az eljárás alá vont a fentiek alapján kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a Tpv. 76. § (1) bekezdés j) pontja alapján állapítsa meg, hogy a magatartás nem jogsértő, illetve a Ket. 31. § (1) bekezdés e) vagy i) pontja alapján az eljárást szüntesse meg, mivel a Biztosító magatartása nem ütközött az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tilalomba.
69. Hangsúlyozva, hogy nem ismeri el a jogsértést, de az eljárás hatékony és a fogyasztók számára előnyös lezárása érdekében az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatot is benyújtott a Vj/42-41/2015. számú iratban, és kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a Tpv. 75. § alapján kötelezettségvállalással zárja le a Biztosító ellen folyamatban lévő eljárást.
70. A kötelezettségvállalási nyilatkozat részeként az eljárás alá vont tájékoztatta az eljáró versenytanácsot, hogy a vizsgált magatartással felhagyott. Ennek keretében a díj kalkulátoron nem tünteti fel a teljes árat áthúzva, és ahhoz képest a 10% online kedvezményt, hanem csak a módosított ügyfél által fizetendő ára szerepel. Ezt a változtatást az eljárás alá vont a díj csökkentésével valósította meg, úgy, hogy a 10%-os kedvezményt általánossá tette, és ennyivel csökkentette a módosított kalkulált árát.
71. A Biztosító nem alkalmaz olyan más kommunikációt sem, amely a 10%-os online kedvezményre utal és vállalja, hogy a vizsgált magatartástól a későbbiek során is tartózkodik.
72. A Biztosító továbbá a Tpv. 75. §-a, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szóló 6/2014. számú közlemény (a továbbiakban: Közlemény) 33. pontja alapján kötelezettséget vállalt arra, hogy tájékoztató kampányt indít, melynek során az ügyfelek fogyasztói tudatosságát növeli az utazások során potenciálisan felmerülő károk, kockázatok elkerülésének és csökkentésének lehetősége, illetve az utasbiztosítási termékek díjainak és ár-érték arányának körében. Az eljárás alá vont részletesen ismertette az edukációs kampánya tematikáját és bemutatta a tervezett kampány költségvetését.
73. A Biztosító vállalta továbbá, hogy az eljáró versenytanács határozatának kézhezvételét követő legkésőbb 75. naptól számítva az edukációs kampány keretében fogyasztói tudatosságot növelő céllal
 - külön honlapot / mikro-oldalt készít és működtet folyamatos frissítéssel 6 hónapon keresztül, amely időszak az éves kiemelt utasbiztosítási szezont is lefedi;
 - elektronikus direkt marketing útján az edukációs honlapra mutató tájékoztatót juttat el azon volt és jelenlegi ügyfelei számára, akik nyilatkozással a közvetlen megkereséshez előzetesen hozzájárultak;

- 10.000 db szórólapot készít az edukációs honlapról szóló tájékoztatóval megegyező tartalommal, és azt országosan terjeszti, a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt. bankfiókjaiban és helyi képviselői irodákban, valamint a Biztosító ügyfélszolgálati irodájában;
- a Biztosító utasbiztosítással kapcsolatos honlapján (beleértve a díjkalkulátort is) az edukációs honlapra közvetlenül mutató, jól látható és kiemelt hivatkozást (linket) helyez el;
- a Facebookon hirdetés formájában megjeleníti.

74. A Biztosító vállalta továbbá, hogy az edukációs kampánya során terjesztett kommunikációs anyagok tartalmát előzetesen benyújtja a Gazdasági Versenyhivatalnak. Amennyiben az eljáró versenytanács nem kívánja előzetesen jóváhagyni a kommunikációs anyagok tartalmát, a Biztosító a kommunikációs anyagok előzetes jóváhagyása céljából megkeresi a Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központot. A Biztosító a kommunikációs anyagok tartalmát egyeztetni kívánja független fogyasztóvédelmi szervezettel is, a Biztosító ebből a célból megkereste a Tudatos Vásárlók Egyesületét.

75. A Biztosító vállalja, hogy vállalásai teljesítését legkésőbb az edukációs kampány időtartamának lejártát követő 30 napon belül külön felhívás nélkül igazolja a Gazdasági Versenyhivatalnak. Az eljárás alá vont részletesen ismertette az igazolás mechanizmusait, menetét és formáját.

76. Az eljárás alá vont a kötelezettségvállalási nyilatkozatának indokolása körében előadta, hogy a Közlemény 13. pontja alapján a kötelezettségvállalási nyilatkozat benyújtására és elfogadására akkor is sor kerülhet, ha az eljárás alá vont vállalkozás a vizsgált magatartással felhagyott, továbbá álláspontja szerint a kötelezettségvállalásai alkalmasak a közérdek hatékony védelmének biztosítására az alábbiakra tekintettel:

- a kötelezettségvállalások eredményeként módosuló kereskedelmi gyakorlat túlmutat az adott ügyön: egyrésztől visszajelzést ad a Biztosító hasonlóan értékesített biztosítási termékei vonatkozásában a jogszerű kereskedelmi gyakorlatot illetően, másrésztől képes orientálni a versenytársak és egyéb piaci szereplők magatartását. Előbbi különösen arra tekintettel fontos, hogy a kötelezettségvállalás által érdemben enyhül a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megisméltlődésének kockázata. Utóbbi különösen arra tekintettel fontos, hogy a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlatában a vizsgált magatartáshoz hasonló kereskedelmi gyakorlatot illetően az adott érintett piacon (utasbiztosítás, online értékesítés) még nem született útmutatás;
- a Biztosító alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel összhangba hozott kereskedelmi gyakorlata, illetve az edukációs kampány ugyanazokat a fogyasztókat célozza, akiket a vizsgált kereskedelmi gyakorlat is elért (utasbiztosítást online kereső fogyasztók), továbbá, a kötelezettségvállalások keretében a Biztosító elsősorban a vizsgált kereskedelmi gyakorlathoz hasonló (online) eszközöket használ. A Biztosító az edukációs kampánya teljesítésének megfelelő igazolása keretében bemutatja azt is, hogy az edukációs kampány az érintett fogyasztói réteg jelentős részéhez elér;
- az edukációs kampány tárgyánál és tartalmánál fogva egyrésztől a vizsgált kereskedelmi gyakorlatra (biztosítási díjak feltüntetése) reflektál, másrésztől növeli a fogyasztói tudatosságot a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban, végül az érintett termék tekintetében növeli a fogyasztói tudatosságot a vizsgált magatartáson túlmutatató körben is;
- a Biztosító az elmúlt öt évben nem sértette meg az Fttv. vagy más jogszabálynak a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni védelmét szolgáló hivatott rendelkezését;
- a jogsértőnek valószínűsített kommunikációs eszközök terjesztési és előállítási költségei alapján a vizsgált kereskedelmi gyakorlat csekély súlyúnak tekinthető, továbbá a kötelezettségvállalás költségvetése meghaladja a vizsgált kereskedelmi gyakorlat költségeit;

- az online értékesített utasbiztosítási termék keresési terméknek minősül és az érintett fogyasztói kör sem minősül sérülékenynek, kiszolgáltatottnak vagy a jogsértő üzenetre különösen érzékenynek;
- a vizsgált kereskedelmi gyakorlat – az egyébként sem forintosítható – fogyasztói hátrányok tekintetében csekély súlyú. A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban az eljáró versenytanács sem feltételezi, hogy a fogyasztókat kimutatható kár (polgári jogi sérelem) érte, ezért a Biztosító kompenzációt nem tud vállalni, mivel az egyéni fogyasztók (az eljárás alá vont szerint nem is létező) érdeksérelmének orvoslására a kompenzáció nem alkalmas.

VI.

Jogszályi háttér

Az Fttv. releváns rendelkezései

77. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.

78. Az Fttv. 2. §-ának

a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,

c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,

d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,

h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

79. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

80. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is.

81. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót a törvényben felsorolt egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Az Fttv. 6. § (1) bekezdésének

c) pontja szerinti tényezők az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.

82. Az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelősségről rendelkező – 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
83. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
84. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
85. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:
- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
 - b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
86. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a
- a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg,
 - b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,
 - c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy
 - d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

A Tpvt. releváns rendelkezései

87. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpvt. rendelkezéseit kell alkalmazni.
88. A Tpvt. 76. §-a (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács határozatában
- e) megállapíthatja a jogsértés tényét,
 - g) megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását,
 - k) bírságot szabhat ki.

89. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Az (1b) bekezdés értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.
90. A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevételt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje az adott évben egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. Beszámolóval nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás által a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására közölt, a számvitelről szóló törvénynek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint fordulónappal kiszámított nettó árbevételt kell figyelembe venni. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és a 27. § (7) bekezdését.
91. A Tpv. 78. §-ának (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Ket. releváns rendelkezései

92. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
93. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajtaára vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.
94. A Ket. 31. §-ának (1) bekezdés i) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VII.

Az értékelés keretei

Hatáskör

95. A jelen ügyben az Fttv. rendelkezései alkalmazandóak, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által alkalmazott tájékoztatások az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy fogyasztóknak szólnak.

96. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdésén alapul. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

97. A gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál a következő szempontok figyelembe vétele indokolt a jelen esetben:

- a Biztosítónak a 2014. évi nettó árbevétele a Tpv. 24. § (3) bekezdése alapján [...] Ft volt,
- a Biztosítónak az egyéni utasbiztosítások értékesítéséből a vizsgálattal érintett időszakban [...] Ft díjbevétele származott,
- 2012. június 7. és 2015. május 26. között [...] db kalkuláció történt a díjkalkulátoron keresztül,
- a Biztosító 2012. június 7. és 2015. május 26. között [...] db utasbiztosítást értékesített, ebből [...] db utasbiztosítást a díjkalkulátoron keresztül,
- az eljárás alá vont vállalkozás az utasbiztosítási termékét egyrészt az értékesítési adatokra is tekintettel magas látogatottságú online díjkalkulátoron, másrészt nagy példányszámban kiküldött e-DM levél, banner, egyéb online kommunikációk, szórólap és fióki plakát révén népszerűsítette.

98. A fentiekre tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak alapozzák meg.

99. A Gazdasági Versenyhivatal illetékességét a Tpv. 46. §-a állapítja meg.

Az eljárás alá vont felelősége

100. Figyelembe véve az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelőségről rendelkező – 9. §-ának (1) bekezdésének rendelkezését és azt a tényt, hogy az eljárás alá vontnak a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termék értékesítéséből bevétele keletkezett, egyértelműen rögzíthető, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése az eljárás alá vont vállalkozásnak közvetlenül érdekében állt, ezért a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért az Fttv. alapján az eljárás alá vont felelőséggel tartozik.

Az érintett fogyasztók

101. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett fogyasztó minden olyan természetes személy, aki utasbiztosítást szeretne kötni. Az érintett fogyasztói kör széles és heterogén, továbbá koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott csoport egyértelműen nem azonosítható a vizsgált termék fogyasztói között. Ekként a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése szerint az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.

102. Ebben a körben megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont egyes, különböző módon (pl. kuponokkal) további 10%-os kedvezményre jogosult ügyfelei különösen érdekeltek lehetnek az érintett termék választásában, azonban ez a körülmény nem befolyásolja a magatartás megítélését.

Az ügyleti döntés

103. Az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéseként (akár úgy, hogy a díjkalkulátorát elkezdni használni).

104. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét, mert ezen csatornákon a vállalkozás „meggyőzheti” a fogyasztót, „ráveheti” a vállalkozás számára előnyös döntés meghozatalára.
105. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.
106. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,³² melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”
107. A fogyasztók felé irányuló reklámmal szemben egyértelmű követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról), a vállalkozásról, a tájékoztatás tartalmáról: azaz tájékozott döntést hozhasson.
108. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyleti döntésnek tekintendő a fogyasztó azon döntése, hogy a hirdetett kedvezmény reményében, illetve fennálló keresleti igényére tekintettel
- utasbiztosítási terméket keres, majd szerződést köt, akár úgy, hogy döntését és a költséget időben előre hozza az esetleges megtakarítás érdekében,
 - amihez egyrészt biztosítót,
 - másrészt szerződéskötési formát (online, ügynöknél, bankfiókban) is választ.

A fogyasztó által észlelt üzenet

109. Egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.
110. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció a fogyasztó számára azt az üzenetet közvetítette, hogy különösen előnyös igénybevenni az utasbiztosítási díjkalkulátoron keresztül az eljárás alá vont szolgáltatását, mivel 10% online árkedvezményben részesül, így megtakarítást tud elérni.

A 10%-os online kedvezmény megtévesztő volta

111. A különböző árkedvezmények kommunikálása, illetve a fiktív árakhoz viszonyított előnyök terén rögzült versenytanácsi gyakorlat egyértelmű. A joggyakorlat³³ értelmében
- ha valamely reklám a termék árát, mint lényeges tulajdonságot közli, akkor a reklámnak a fogyasztói döntést megalapozó lényeges információkat valóságghú módon kell tartalmaznia,

³² Az Európai Bíróság ítélete a C-281/12. számú ügyben.

³³ Pl. a Vj/133/2008., Vj/162/2008., Vj/133/2009., Vj/59/2010., Vj/81/2013. számú eljárásokban hozott határozatok

- a magasabb nem akciós ár és a fogyasztók által fizetendő alacsonyabb mértékű akciós ár közlése esetében is alapvető elvárás, hogy a közlés valós tényeken alapuljon, a kereskedelmi kommunikáció révén a fogyasztó reális képet kapjon az árkedvezményről,
- egy terméknek lényeges, a fogyasztói döntés szempontjából alapvető tulajdonsága az érte fizetendő ár, és ugyancsak lényeges körülménynek minősül, hogy a fogyasztókkal (reklámok révén vagy más módon) közölt akciós áron történő vásárlás esetén a fogyasztó részesül-e árkedvezményben, s ha igen, akkor az akció időtartama alatti vásárlás milyen mértékű megtakarítást tesz lehetővé a nem akciós áron történő vásárláshoz képest,
- a fenti két lényeges, adott esetben a kereskedelmi kommunikációban is megjelenített (egyébként is szorosan összefüggő) körülményt a kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában összekapcsolja az a gyakorlat, amikor a fogyasztóval ismertetésre kerül az akciós ár és a nem akciós (adott esetben „régii”) ár, amely révén a fogyasztó tájékoztatást kap
 - egyrészt az adott termékért az akció időtartama alatt fizetendő árról,
 - másrészt az adott termék akció időtartama alatt történő megvásárlásával a nem akciós árhoz képesti megtakarításról.
- tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amikor
 - a) a vállalkozás nem teszi lehetővé az akció időtartama alatt a fogyasztók számára, hogy a kereskedelmi kommunikációban közölt akciós áron vásárolják meg az árut, hanem ténylegesen annál magasabb árat alkalmaz [a kedvezmény mértékét is valamilyen módon feltüntető kereskedelmi kommunikáció kapcsán lásd a ba) pontot], illetve
 - b) az akció időtartama alatt történő vásárlással ténylegesen nem a közölt mértékű kedvezmény érhető el, mivel
 - ba) a fogyasztónak ténylegesen nem a kedvezményes, hanem annál magasabb árat kell megfizetnie [lásd az a) pontot], ami egyben azt is jelenti, hogy a kedvezmény ígért mértéke sem valós,
 - bb) a közölt nem akciós magasabb árat korábban nem alkalmazta a vállalkozás, azzal, hogy lehetőség van egy korábban nem forgalmazott áru bevezető akciós áron történő árusítására, amennyiben az árunak az akció utáni időszakra vonatkozó ártörténete igazolja, hogy a bevezető akció kapcsán ígért kedvezmény valós kedvezmény volt (az akció lezárultát követően a feltüntetett magasabb ár minősült jellemző árnak),
 - bc) a magasabb árat ugyan alkalmazta korábban a vállalkozás, de a magasabb ár a kedvezményes (akciós) ár alkalmazását közvetlenül megelőző időszakban
 - bca) nem érvényesült,
 - bcb) csak kivételesen, illetve átmeneti jelleggel (pl. ésszerűtlenül rövid ideig) érvényesült, ami által a feltüntetett magasabb ár nem minősíthető az akciót megelőző időszak jellemző árának.

A bc) pontban ismertetett esetben nem valósul meg az a követelmény, miszerint adott vállalkozás a kereskedelmi forgalomban jellemző árhoz képest tüntesse fel a megtakarítás, az árengedményben való részesülés lehetőségét. Ezzel kapcsolatban veendő figyelembe az is, hogy a folyamatosan, huzamosabb ideig alkalmazott akciós ár az áru jellemző árának minősülhet, amire egy újabb akció során szerepeltetni kívánt magasabb ár kapcsán tekintettel kell lenni.

112. Az ár tehát a fogyasztó számára a versenyző áruk közötti választás során az eligazodást jelentő legfontosabb mérce. A fogyasztók orientálódása során nemcsak adott áru tényleges fogyasztói ára,

hanem a számukra biztosított megtakarítás mértéke – azaz valamely árkedvezmény léte és mértéke – is jelentős befolyásoló tényező lehet. A valamely vállalkozás által tartott, árkedvezményben megnyilvánuló akció, az erről informáló kereskedelmi kommunikáció esetében alapvető követelmény, hogy az ígért árkedvezmény valós legyen, a fogyasztó pontos képet tudjon alkotni az akció mibenlétéről. Az ígért árkedvezmény nem sugallhat fiktív [ténylegesen nem alkalmazott (tehát ebben az értelemben fiktív) árhoz viszonyított] vagy túlzott (nem valós) megtakarítási lehetőségét.

113. Az árkedvezmény alapjául szolgáló magasabb ár közzlése megvalósulhat az alapár összegeztetésével, annak áthúzásával vagy áthúzás nélkül, illetve a kedvezmény mértékének szerepeltetésével is, mivel ez is lehetővé teszi a fogyasztó számára a magasabb ár beazonosítását.
114. Az akciós ár és a nem akciós ár kereskedelmi kommunikációban történő szerepeltetése révén a fogyasztó tájékoztatást kap egyrészt az adott termékért az árkedvezmény nyújtásának (az akció) időtartama alatt és az ezen időtartamon kívül fizetendő árról, másrészt az adott termék akció időtartama alatt történő megvásárlásával a nem akciós árhoz képesti megtakarításról.
115. A joggyakorlat értelmében az akciós és a nem akciós ár (áthúzással vagy más módon történő) megjelenítésével ígért elérhető kedvezmény alkalmas a fogyasztói döntési folyamat befolyásolására. A nem akciós árat is közzlé kereskedelmi kommunikáció tehát alkalmas lehet fogyasztói értelmezési zavar kiváltására, így a fogyasztói döntés Fttv. értelmében vett torzítására, ha a kereskedelmi kommunikációban megjelenített nem akciós ár ténylegesen nem érvényesül vagy időszakonként érvényesül, de oly módon, hogy már nem az tekinthető jellemző, elsősorban érvényesített árnak, s így nem ad megfelelő képet a vásárlással elérhető kedvezmény mértékéről.
116. A jelen ügyben azonban maga az eljárás alá vont ismerte el, hogy a kalkulátorbeli alapár valójában nem került alkalmazásra, minden online módon fizető fogyasztó az akciós, 10%-os kedvezményes árat fizette,³⁴ miközben a nem online szerződő fogyasztók más konstrukciókat vehettek igénybe. E nyilatkozat alapján megállapítható, hogy a Biztosító a vizsgált időszakban egy fiktív árkedvezményt alkalmazott, az online díjkalkulátoron áthúzással szerepeltetett biztosítási díjat egy fogyasztóval szemben sem alkalmazta, így az online 10% kedvezmény (sem összegét, sem mértékét tekintve) nem valós díjkedvezményt jelent.
117. A fentiekre tekintettel az eljárás alá vont vállalkozás által tanúsított kereskedelmi gyakorlat nem tett eleget annak a követelménynek, hogy az elérhető árkedvezményről informáló kereskedelmi kommunikáció esetében az ígért árkedvezmény valós legyen, a fogyasztó pontos képet tudjon alkotni az akció (az ígért kedvezmény) mibenlétéről.
118. A díjkalkulátorra látogató fogyasztónak nem volt reális lehetősége a 10%-os díjkedvezmény igénybevételére, ugyanis a díjkedvezmény nem volt valós kedvezmény, az az érintett időszakban minden esetben része volt a biztosítás díjának.
119. A K&H biztosítárs utasbiztosítás más szolgáltatásokat takar online vagy bankfiókban való megkötés esetén, az online és a bankfióki szerződéskötés esetén így más díjak érvényesek, azonban a kereskedelmi kommunikációból nem derül ki az, hogy a bankfióki és online utasbiztosítás eltérő termék (eltérő díjjal és szolgáltatással), így az online kedvezmény ígérete hamis információt sugallt a bankfióki szerződéskötés esetén érvényesülő díjakról is.
120. A fentiek szerint a Biztosító online utasbiztosítási díjkalkulátorán (lásd a 33-36. pontokat) – 2012 júniusa óta folyamatosan – akként kínálta kedvezményesen utasbiztosítási termékét (ide nem értve azon időszakokat, amikor a Mastercard/Maestro kártyás kedvezmény érvényesült), hogy egyidejűleg az

³⁴ „... az utasbiztosítás online megkötésekor mindig alkalmazza az online kedvezményt, online kedvezmény nélkül ezen utasbiztosítást soha nem értékesítette.” A Tptv. 64/A. § (3) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal a nyilatkozatot (P/210-4/2015.) jelen versenyfelügyeleti eljárásban felhasználta.

utasbiztosítás nem kedvezményes biztosítási díját és az elérhető kedvezmény mértékét is feltüntette, noha a K&H Biztosító Zrt. a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.

121. A Biztosító továbbá egyéb egyes kereskedelmi kommunikációs eszközein (lásd a 38. pontot) feltüntette, hogy utasbiztosítási termékét 10%-os online kedvezmény mellett értékesíti (pl. „-10%”, „10% online kedvezmény”), ugyanakkor a K&H Biztosító Zrt. a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.

122. Az eljárás alá vont e magatartásával valótlán információt adott a termék áráról (az árkedvezményről, az árelőnyről) arra alkalmasan, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg, így megsértette - az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával - az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

Az eljáró versenytanács megjegyzései az eljárás alá vont észrevételei kapcsán

123. A jelen eljárásnak nem az a tárgya, hogy az eljárás alá vont egy lényeges információt elhallgatott, azonban ez az információ a szerződéskötés előtt máshonnan még beszerezhető vagy szükségszerűen beszerezhető. A vizsgált magatartás esetében ugyanis a fogyasztó nem tud tájékozódni, hiszen arról nem kaphat sehonnan valós tájékoztatást, hogy az áthúzott alapár mit is jelent, az eljárás alá vont számításai, díjképzése üzleti titok, az a fogyasztó számára nem megismerhető – így a fogyasztó nem tud utánanézni, nem tudja ellenőrizni az alapár tartalmát, még akkor sem ha tudatos, ha képes és idejei is van utánakeresni, összehasonlításokat tenni.

124. Az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy az online utazási biztosítás számos jellemzője tekintetében keresési termék, azonban azt is meg lehet állapítani, hogy a hirdetett kedvezmény mibenléte a fogyasztók számára nem ismerhető meg, így ebben a tekintetben még a szerződéskötést követően sem kerül a fogyasztó olyan helyzetbe, hogy tudja, mit jelentett az eredetileg megjelenített, áthúzott, nem kedvezményes ár (tehát ezen jellemző tekintetében még a tapasztalati jelleg sem érvényesül).

125. Az eljáró versenytanács azt sem vitatja, hogy a jelen ügyben érintett online biztosítási termékénél nincs azonnali döntésre készítés, siettetés, nincs becsalogatás (erre vonatkozó állítások nem merültek fel a vizsgált kereskedelmi gyakorlatban), illetve nem is impulzív a vásárlás, azonban ennek a körülménynek csak a magatartás súlya tekintetében lehet relevanciája, azon a tényen nem változtat, hogy olyan árat hirdetett alapárként, amit nem alkalmazott sosem az eljárás alá vont. A nem alkalmazott árakhoz képest kínált kedvezményes ügyekben is az árak meghatározásának, nem pedig a siettetésnek a körülményei voltak a központi kérdések.

126. Az eljáró versenytanács megjegyzi azonban azt is a korábbi, hasonló döntések analógiája elleni eljárás alá vonti érvek kapcsán, hogy valójában a jelen esetben alkalmazott kedvezmény feltüntetésnek is az az eredménye, hogy a fogyasztó számára egy (különösen) előnyös vásárlás üzenetét közvetíti. Az eljáró versenytanács szerint továbbá az online biztosításoknak az az előnye is megvan, hogy nem kell tervezni, akár az utolsó pillanatban is meg lehet kötni, így akár gyorsabb, kevésbé alapos utánajárást követően is lehet szerződést kötni – bízva abban, hogy a hirdetett kedvezmény szerint a fogyasztó a piaci vagy egyéb csatornán szokásosnál kedvezőbb díjat érhet el. Ez a bizalom egyébiránt akkor is fennállhat, ha a biztosítási szerződés kiválasztása egy alapos utazás-előkészítés része.

127. Az eljáró versenytanács nem ért egyet az eljárás alá vont azon érvével, hogy a jelen ügy abban is eltér a korábbi hasonló ügyektől (és ezért eltérő minősítésűnek kellene lennie), hogy a jelen esetben egy konkrét mérce létezik, illetve az összehasonlításra tényleges lehetőség is van, a fogyasztó utána tud nézni, tehát lehet tájékozott döntést hozni. A jelen ügyben ugyanis a mérce (az eljárás alá vont fedezeti kalkulációja) és a fogyasztó általi összehasonlítás elválik egymástól: a mérce egy kockázati számítás, azaz az alapár a biztosító döntése, így a versenytársaktól független ebben a tekintetben, míg az összehasonlítás (akár online alkuszok vagy egyéb összehasonlító portálok segítségével, akár egyes

biztosítók egyedi ajánlatainak tanulmányozásával) alapvetően a versenytársak hasonló termékeivel lehetséges. Továbbá sehonnan sem tudható meg, hogy az áthúzott alapár mit is jelent valójában, erre vonatkozóan még az alaposan utánajáró fogyasztó sem tud tájékozódni, bár valóban lehetséges összehasonlításokat végezni más szolgáltatókkal.

128. Az ésszerűen költséghatékony tájékozódás a jelen ügyben nem releváns, ugyanis nincs olyan indok, amiért a fogyasztónak kétkednie kellene abban, hogy az áthúzott árat máshol és máskor sem alkalmazta az eljárás alá vont, illetve nem is egyfajta piaci ár indikátor, hanem a saját kockázati számításait tükröző alapár kalkulációról van szó, amely azonban a piacon nem kerül alkalmazásra.
129. Az „*ésszerűen költséghatékony tájékozódási folyamat*” sem jelentheti azt, hogy a fogyasztónak utána kellene járni és/vagy kétkednie egy pozitív állítás (van egy alapár, amihez képest egy adott akció keretei között, egy feltétellel, az online fizetés révén kedvezmény érhető el) valóságtartalmában. Egy olyan pozitív (további kiegészítő információ szükségességét fel sem vető) tájékoztatás valóságtartalma mint egy árkedvezmény mértéke vagy összege nem lehet (szükségszerűnek gondolt) tájékozódás kérdése.
130. Továbbá ugyan az ügyleti döntési folyamat kései fázisában találkozik a fogyasztó a díjkalkulátorral, de annak tartalma – amellett, hogy önmagában is kereskedelmi gyakorlatnak minősül – csak megerősíti és nem kiegészíti vagy pontosítja az egyéb hirdetésekben is ígért 10%-os kedvezményt.
131. Az eljáró versenytanács - az eljárás alá vont által hivatkozott - Bírágközlemény 32. pontja³⁵ kapcsán megjegyzi, hogy a bekezdés nem a jogsértésről, annak megállapíthatóságáról, hanem annak súlyáról szól.
132. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint továbbá a 10%-os kedvezmény nem elhanyagolható, igenis jelentős, hiszen az eljárás alá vont maga is rendszeresen és folyamatosan alkalmazta a kereskedelmi gyakorlatban, nem csak az online kedvezmény kapcsán, hanem más akciókban, promóciókban is.
133. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont a kereskedelmi gyakorlatával ellentétben valójában nem valamihez képest nyújtott kedvezményt, hanem egy általa meghatározott áron kínálta szolgáltatását, amely ár kalkulációja során (az eljárás alá vont üzletpolitikája, stratégiája részeként) az eljárás alá vont már eleve számolt a 10%-os kedvezménnyel, hiszen folyamatosan, több éves és hónapon keresztül alkalmazta.
134. Az eljárás alá vont szerint ténylegesen 10%-kal alacsonyabb díjat kért az online felületen kötött utasbiztosításokért, mint amennyiért azt a fedezetek díjának összegeként értékesítette volna – azonban az eljárás alá vont vállalkozást semmi sem kötelezi, illetve köti saját gazdasági érdekein kívül arra, hogy az érintett terméket (pl. a versenytársi ajánlatokat vagy piaci tendenciákat, a keresleti viszonyokat figyelmen kívül hagyva) a fedezetek díjának összegeként értékesítse.
135. Az eljáró versenytanács nem tudta figyelembe venni a MasterCard/Maestro kampány során alkalmazott árakat az utasbiztosítási termék ártörténetének vizsgálata keretében – [...] – az alábbiakra tekintettel:
- az eljárás alá vont maga is úgy nyilatkozott, hogy a MasterCard/Maestro kampány során alkalmazott árak egyedileg, konkrét esetekben határozhatóak csak meg, és az eljárás alá vont sem tudta megmondani, hogy az ügyfeleinek nagyságrendileg mekkora része nem részesült a

³⁵ A fogyasztói döntéseket tisztességtelenül befolyásoló, illetve tiltott magatartások az egyes áruk sajátossága alapján eltérő módon alkalmasak a fogyasztók ügyleti döntéseit befolyásolni. Egy téves tájékoztatás potenciális hatása eltérő lehet aszerint, hogy az érintett áru keresési, tapasztalati vagy bizalmi jellege dominál-e. Az érintett áruk jellegéből adódóan azokhoz eltérő típusú fogyasztói döntés, különböző szintű információkeresés kapcsolódhat, a jogsértő magatartás szerepét e folyamat egészébe illesztve lehet megfelelően értékelni.

MasterCard/Maestro kedvezményben (arra is tekintettel, hogy a díjkalkulátor és a fizetési felület technológiailag is elkülönül),

- nem ismert, hogy mennyire volt jellemző (vagy éppen nem) az ügynevezett alapár szemben a kedvezményes árral, tudván azt, hogy a MasterCard/Maestro kártyák jelentős részesedéssel bírnak a hazai piacon,³⁶
- a teljes vizsgált időszakhoz, illetve a 10%-os online kedvezmény közel négy éves (2012. június – 2016. március), bár nem folyamatos időszakához képest a MasterCard/Maestro kampányok (3-3,5 hónapos) időtartamai sokkal rövidebbek annál, hogy azok árai mérvadóak legyenek pl. a 2012. június 7-től 2014. június 5-ig vagy a 2014. szeptember 26-tól 2015. június 21-ig tartó időszakokra is.

136. Az eljáró versenytanács továbbá ebben a körben is hangsúlyozza, hogy feltárt vagy feltárható adatok hiányában – lásd alább – a MasterCard/Maestro kampányok jogszerűségéről nem tudott dönten.

A Mastercard/Maestro kártyás kedvezmény megtévesztő volta

137. Az eljáró versenytanács szerint a fiktív árkedvezménytől eltér az az eset, amikor a kedvezmény valamely más konstrukcióhoz képest érvényesül rövidebb (még ha forgalmát tekintve jelentős) időszakon keresztül, azonban az adott időszakon túl jellemzően alkalmazott ár megegyezik az érintett időszak kedvezményesnek mondott árával.

138. A Gazdasági Versenyhivatal Vj/42-22/2015. számú végzésével a vizsgálatot kiterjesztette annak vizsgálatára is, hogy az eljárás alá vont egyes kereskedelmi kommunikációs eszközein feltünteteti, hogy utasbiztosítási termékét 10%-os MasterCard/Maestro kedvezmény („10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén”) mellett értékesíti.

139. Az eljáró versenytanács szerint azonban ebből a szlogenből a fogyasztó életszerűen arra következtet (ahogyan a Vj/42-29/2014. számú iratban az eljárás alá vont is nyilatkozott), hogy a nem ilyen kártyát használó fogyasztók az áthúzott, illetve a kedvezmény nélküli összeget fizetik.

140. Ezen kedvezmény tehát nem minden fogyasztóra terjed ki, nem általános, hanem a fogyasztótól (kártyájától) függ, kvázi opcionális kedvezmény, amely úgy értelmezhető, hogy a nem MasterCard/Maestro kártyával fizetők alapidíjat fizetnek. Ekként azonban nem azonos az online kedvezmény üzenetéhez a magatartás megítélése, és az eljárás alá vont viszonylag könnyen igazolhatja (ahogyan erre sor is került a Vj/42-40/2015. számú iratban), hogy a nem MasterCard/Maestro kártya használat esetében volt valós tartalma az alapidíjnak, azaz ezen fogyasztók alapidíjat fizettek.

141. Nem tartja azonban aggálymentesnek az eljáró versenytanács a fenti állítást sem, ugyanis az eljárás alá vont nyilatkozatai azt sugallják, hogy az adott két promóciós időszakban az MasterCard/Maestro kártya használat esetében elért díj megfeleltethető az általánosan (a hosszabb időszakokban) alkalmazott, 10%-os online kedvezményt tartalmazó díjjal. Amennyiben így van, akkor a MasterCard/Maestro kártya használatával elérhető kedvezmény ugyanúgy nem tekinthető valósnak, mint az online szerződéseknél ígért kedvezmény (csak éppen a korábbi és későbbi általánosan elérhető díjakhoz képest).

142. Ez a magatartás azonban egyrészt önálló eljárás tárgyát képezhetné, másrészt összetett igazolási mechanizmust igényelne, így az eljáró versenytanács nem tartja indokoltnak a versenyfelügyeleti eljárás kiterjesztését a fenti, a jelen ügyben vizsgálttól eltérő magatartásra.

143. Tekintettel továbbá a jelen ügyben vizsgált magatartás kapcsán rendelkezésre álló információkra, és arra a tényre, hogy olyan (tendenciákat és egyedi biztosítások jelentősebb körét is ismertető)

³⁶ Lásd pl. a Vj/78-138/2013. számú határozat 230., 232. és 252. pontjait.

bizonyítékok feltárására lenne szükség, amelyek beszerzése kétséges, így az eljáró versenytanács a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., valamint a 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között alkalmazott „10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén” állítás tekintetében a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti a Ket. 31. §-ának (1) bekezdés i) pontja alapján, arra is tekintettel, hogy

- az eljárás alá vont példákkal igazolta, hogy a nem MasterCard/Maestro kártyával fizető fogyasztók valóban többet fizettek ugyanazon szolgáltatásért, mint a MasterCard/Maestro kártyát használók,
- az eljárás alá vont megváltoztatta gyakorlatát, így a fentiekben felvázolt kérdések nem tisztázhatóak.

144. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács a Ket. 31. §-ának (1) bekezdés i) pontja alapján a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti ezen vizsgálati irány („10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén” állítás) tekintetében, mivel a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

A kötelezettségvállalás értékelése

145. A Közlemény 4. pontjában rögzíti, hogy a törvény a Gazdasági Versenyhivatalnak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában.

146. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont 76. pontban felsorolt indokait a lent felsorolandóak kivételével megalapozottnak tartja, így kiemeli, hogy a Közlemény értelmében a jelen ügyben a kötelezettségvállalás elfogadása mellett szólhat, hogy

- az eljárás alá vont vállalkozással szemben a Gazdasági Versenyhivatal vagy más hatóság a Gazdasági Versenyhivatal kötelezettségvállalási nyilatkozat tárgyában hozandó döntésének meghozatalát megelőző öt évben nem állapította meg, hogy az eljárás alá vont megsértette volna az Fttv. vagy egyéb jogszabály rendelkezéseit (Közlemény 30. pontja),
- nem sérülékeny fogyasztói körnek szóló kereskedelmi gyakorlatról van szó, a fogyasztói kár nem tekinthető jelentősnek,
- a kötelezettségvállalásban foglaltak kellő részletezettségűek, a végrehajtásának ellenőrzése megoldható a Gazdasági Versenyhivatal részéről (Közlemény 26. és 27. pontjai).

147. Az eljáró versenytanács azonban nem tartja megalapozottnak az indokolás azon részét, hogy

- a kötelezettségvállalások eredményeként módosuló kereskedelmi gyakorlat túlmutat az adott ügyön,
- a kötelezettségvállalás által érdemben enyhül a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megismétlődésének kockázata,
- az edukációs kampány tárgyánál és tartalmánál fogva egyrészt a vizsgált kereskedelmi gyakorlatra (biztosítási díjak feltüntetése) reflektál, másrészt növeli a fogyasztói tudatosságot a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban, végül az érintett termék tekintetében növeli a fogyasztói tudatosságot a vizsgált magatartáson túlmutató körben is.

148. Ebben a körben, az edukáció szerepe kapcsán az eljáró versenytanács hangsúlyozza ismét, hogy a jogsértés nem a fogyasztói tudatlanságból, az utasbiztosításokkal kapcsolatos ismeretek vagy körülmények hiányából fakad, hanem egy valótlan információból, így az edukációs kampány valójában nincs közvetlen kapcsolatban a jelen ügyben vizsgált magatartással, nem arra reflektál.

149. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a jogsértőnek valószínűsített kereskedelmi gyakorlat az eljárás alá vont érvei ellenére csekély súlyúnak nem tekinthető, ugyanis az alacsony

költségek a kereskedelmi gyakorlat online dominanciája miatt állnak fenn, miközben egyáltalán nem elhanyagolható számú személy kötött a vizsgált időszakban szerződést a díjkalkulátoron keresztül, ami egyáltalán nem elhanyagolható összegű árbevételt generált az eljárás alá vontnak.

150. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint továbbá nagyobb társadalmi érdek fűződik a jogsértés megállapításához és az eljárás alá vont vállalkozás elmarasztalásához, a már elkövetett jogsértés vonatkozásában a kötelezettségvállalásban foglaltak nem nyújtanak megfelelő reparációt, a kötelezettségvállalásban foglaltak elfogadásával elérhető várható előnyök nem kompenzálják az eljárás alá vont által a korábbi kereskedelmi kommunikációval valószínűsíthetően elkövetett jogsértés okozta esetleges – bár valóban nem könnyen forintosítható – hátrányokat.
151. A jelen ügyben a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása ellen szól a Közlemény értelmében az is, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat megítélése kapcsán már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően egyértelmű iránymutatást adtak a jogszabályi rendelkezések, az eljárás alá vont számára ismert lehetett a kedvezményes árakkal és alapárakkal kapcsolatos állításokra vonatkozó állandó joggyakorlat, továbbá a kötelezettségvállalási nyilatkozat benyújtására a versenyfelügyeleti eljárás igen kései szakában került sor.
152. A tényállás teljes körű tisztázásához és az adott kereskedelmi gyakorlat minősítéséhez fűződő, valamint a prevencióhoz kötődő közérdek a kötelezettségvállalás elfogadásával elérhető előnyöknél nagyobb súllyal bír.
153. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács nem fogadta el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot.

Összegzés

154. A fogyasztók számára a kedvezmény és annak mértéke mindig valamihez (korábbi árakhoz, más konstrukciókhoz vagy értékesítési csatornákhöz stb.) képest nyer tartalmat. A jelen ügyben ráadásul az eljárás alá vont a díjkalkulátorán ténylegesen meg is jelenítette a konkrét szerződéses ajánlata részeként azt az alapárát, amihez képest a fogyasztó az ígért 10%-os kedvezményt megkaphatja, így a fogyasztó alappal gondolhatta, hogy az alapár egy létező tényező, nem pedig az eljárás alá vont számításait tükröző fiktív (bár nem vitatottam szakmai sztenderdeket tükröző) érték.
155. Az eljárás alá vont azáltal, hogy online kedvezményként 10%-ot ígért, egyben azt is sugallta, hogy az alapár (amit összegszerűen, illetve közvetve a kedvezmény mértéke révén is megjelenített a kalkulátoron is) a fogyasztó számára elérhető más értékesítési csatornán (bankfiók) vagy fizetési módozattal. Ekként a fogyasztó tévesen ítélt meg az eljárás alá vont nem online módon elérhető (köthető, fizetendő) utasbiztosításának az árát, ugyanis azt gondolhatta, hogy azon az áron a másik értékesítési csatornán elérhető a termék. A fogyasztó az alapárát akár össze is vethette más biztosítók online vagy nem online módon elérhető díjaival, így abban a téves tudatban léphetett be egy bankfiókba, hogy ott a díjkalkuláció szerinti alapárát is elérheti.
156. Az alapár továbbá valamiféle piaci ár tartalmat is magába hordoz, így a kedvezményes ár azt is sugallta a fogyasztóknak, hogy a piaci környezetben létrejött árhoz képest is kedvezményes az ajánlata – hiszen éppen ezért is hívta fel az eljárás alá vont reklámjaiban a fogyasztó figyelmét a lehetséges kedvezményre.
157. Ekként a fogyasztó tévesen ítélt meg – a versenytársi ajánlatokhoz képest is – az eljárás alá vont online módon elérhető (köthető, fizetendő) utasbiztosításának az árát, ami miatt torzított döntést hozhatott.
158. Figyelemmel az előzőekben kifejtettekre az eljáró versenytanács
- a Ket. 31. §-ának (1) bekezdés i) pontja alapján a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve a 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. között

alkalmazott „10% kedvezmény MasterCard/Maestro kártya használata esetén” állítás tekintetében, mivel a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény;

- az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatát nem tudta elfogadni;
- megállapította a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján, hogy az eljárás alá vont vállalkozás az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel 2012. június 7-től 2016. március 31-ig (ide nem értve a 2014. június 6. és 2014. szeptember 25., illetve a 2015. június 22. és 2015. szeptember 24. közötti időszakokat) az online díjkalkulátorán akként kínálta, illetve további kommunikációs eszközein (lásd a 38. pontot) úgy népszerűsítette kedvezményesnek online utasbiztosítási termékét (egyidejűleg feltüntetve az utasbiztosítás nem kedvezményes biztosítási díját és az elérhető kedvezmény mértékét is), hogy a Biztosító a nem kedvezményes biztosítási díjat soha nem alkalmazta.

159. A jogsértés Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján történő megállapításán túlmenően

- az eljáró versenytanács a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján nem tartotta indokoltnak megtiltani a jogsértő magatartás további folytatását, mivel az eljárás alá vont a vizsgált kereskedelmi gyakorlatát önként módosította,
- az eljáró versenytanács a jogsértés jellegére is tekintettel indokoltnak tartotta azonban bírság kiszabását a Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének k) pontja alapján az eljárás alá vonttal szemben a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdésére tekintettel, a bírság összegét a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

160. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a Bírságközleményben foglaltaknak megfelelően határozta meg.

161. A kiszabandó bírság összegének a meghatározása alapvetően négy, egymást követő lépésben történik. Az eljáró versenytanács először meghatározza a bírság kiinduló összegét, majd az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével meghatározza a bírság alapösszegét. Ezt követően – amennyiben indokolt – az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatja az alapösszeget, végül figyelemmel van a bírság maximális összegére mint korlátra.

162. A jelen ügyben a bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a jogsértő állításokat tartalmazó kereskedelmi gyakorlat költségéből (összesen [...] Ft a 42. pont értelmében) indult ki.

163. Tekintettel a kereskedelmi gyakorlat állandó jellegére, az eljáró versenytanács nem találta elkerülhetetlennek az eljárás alá vont által is elismerten folyamatban levő, nem módosított kereskedelmi gyakorlat (a díjkalkulátor 2016. március 31-ig volt változatlan) egyes elemeinek pontos feltárását, azonban a korrekciós tényezők körében figyelemmel volt ezen tényre is.

164. Az eljárás alá vont hivatkozott a Bírságközlemény 19. pontjára³⁷ is és részletesen ismertette a 38. pont szerinti eszközökön azt is, hogy milyen egyéb jelentős tartalmak, szlogenek jelentek meg azokon, ami miatt szükséges a reklámköltés további arányosítása – azonban meg kell jegyezni, hogy a jelen esetben nem arról van szó, hogy a jogsértő szlogen csekély tartalmú, illetve súlyú lenne a kereskedelmi

³⁷ Minden esetben mérlegelendő, hogy az ismert költségek mekkora aránya (egésze vagy más mértéke) jelentse a kiinduló összeget. A kiinduló összeg meghatározásakor a GVH figyelemmel van arra, ha egyes reklámeszközök nem csak jogsértő üzenetet tartalmaznak. Utóbbi körben figyelembe vehető a reklámeszközön belül a jogsértő üzeneteknek a nem jogsértő, de jelentős tartalmakhoz viszonyított hozzávetőleges aránya, a több információ átadására képes eszközök (több oldalas szórólapok, akciós újságok, honlapok) esetében a jogsértő tartalmak hangsúlyos volta vagy annak hiánya.

gyakorlat nem érintett egyéb részeihez képest (mint pl. egy többoldalas szórólap egyetlen oldalán található egyetlen jogsértő állítás esetében) és a nem ismert költségű díjkalkulátor is tartalmazta a vizsgált jogsértést.

165. Továbbá az is megállapítható, hogy még azon reklámeszközökön is, ahol más kedvezmények és pozitív tartalmak is megjelennek, az árak, árkedvezmények feltüntetése a fogyasztói figyelem felkeltésére kifejezetten alkalmas, így figyelemmel a Bírságközlemény 20. pontjára is („A teljes reklámköltség figyelembe veendő azon reklámeszközök esetében, amelyek ... fő üzenetük jogsértő.”) a jelen esetben további csökkentés a kiinduló összeg esetében nem indokolt.
166. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményként, de kisebb súllyal vette figyelembe, hogy
- az eljárás alá vont – ugyan a versenyfelügyeleti eljárás igen kései szakában, az előzetes álláspont kézhezvételét követően, de – önkéntesen módosította kereskedelmi gyakorlatát,
 - az eljárás alá vont – ugyan a versenyfelügyeleti eljárás igen kései szakában, az előzetes álláspont kézhezvételét követően, de – részletesen kidolgozott és indokolt kötelezettségvállalási nyilatkozatot terjesztett elő,
 - az eljárás alá vont az eljáró versenytanács felhívására ugyan, de az eljáró versenytanács előtt nem ismert és az eljárás alá vont számára kedvezőtlen összeggel kiegészítette költségekre vonatkozó nyilatkozatát.
167. Az eljárás alá vont azonban a fentiek mellett kiemelt súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy
- a kereskedelmi gyakorlat évekig tartott, és több típusú reklámeszközön (sőt magán a díjkalkulátoron is) megjelent, így különösen alkalmas volt arra, hogy széles fogyasztói kört elérjen,
 - az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.
168. Az utóbbi körben az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra is, hogy az eljárás alá vont ismerhette a vonatkozó joggyakorlatot is, még akkor is, ha annak analógiáját a jelen ügyre nézve nem fogadja el.
169. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően (mintegy [...] Ft-ra) kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy a speciális és generális prevenció elveit figyelembe véve az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erő képvisel-e, valamint, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot. A jelen ügyben a korrekciós tényezők és a prevenciók célok körében az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra, hogy
- az eljárás alá vont kifogásolt gyakorlata a vizsgálat által feltárt időszakot követően is hosszabb ideig tartott,
 - a díjkalkulátornak nincs önállóan elhatárolható, érdemi költsége, de az érintett fogyasztók annak tartalmával szükségszerűen találkoztak,
 - az eljárás alá vont és vállalkozáscsoportja jelentős piaci szereplő, magatartása más piaci szereplők számára is irányadó lehet,
 - az érintett termék és a kedvezmény jellege miatt a valós fogyasztói kár csekély, a fogyasztók – bár az eljáró versenytanács szerint a jelen ügyben ilyen elvárás nem fogalmazható meg magatartás fent leírt jellegére tekintettel – viszonylagosan könnyen végezhetek online összehasonlítást, továbbá az eljárás alá vont egyéb kedvezményeket is biztosított.

170. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a pénzügyi piacok jelentős részén a fogyasztói jellemzőkre (információs aszimmetria, kiszolgáltatottság stb.) is tekintettel különösen nagyfokú körületekintés várható el a kereskedelmi gyakorlatok kialakítása során a piaci szereplőktől, így indokoltak lehetnek a tényleges elrettentő hatással bíró szankciók. Erre való tekintettel az eljáró versenytanács a rendelkező rész szerinti, az alapösszegnél magasabb összegben határozta meg a bírság összegét.
171. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a versenyfelügyeleti bírság összege a fenti kalkuláció révén alacsonyabb lett annál, mintha az eljáró versenytanács a jogsértőnek minősített magatartással érintett időszaki releváns forgalom (a 15., illetve a 143. pontok értelmében kb. [...] Ft) 5%-ából indult volna ki.

VIII.

Egyéb kérdések

172. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
173. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosíthatja.
174. A bíráságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság).
175. A Tpv. 44. §-a alapján a Ket. versenyfelügyeleti eljárásra is irányadó 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárásbírsággal.
176. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
177. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
178. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2016. május 10.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.

előadó versenytanács tag

Dr. Bara Zoltán s.k.

versenytanács tag

dr. Kőhalmi Attila s.k.

versenytanács tag